

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

Simona Pichová

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

**Možnosti získávání a čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie
se zaměřením na malé a střední podnikání a zemědělství**

Simona Pichová

**Bakalářská práce
2011**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Simona PICHOVÁ**
Osobní číslo: **E07156**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Možnosti získávání a čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie se zaměřením na malé a střední podnikání a zemědělství.**
Zadávací katedra: **Ústav veřejné správy a práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Práce se zabývá deskripcí fondů Evropské unie, praktickým rozkladem případových studií (konkrétní příklady projektů) a jejich využití pro rozvoj jak subjektu (příjemce dotace) tak přínosu pro společnost.

- fondy EU a jejich členění
- fond EARDF a Program na podporu rozvoje venkova ČR
- program LEADER - historie, program LEADER v ČR
- pojem MAS, činnost MAS, vývoj MAS v ČR
- projekty na získávání dotací z EU, jak čerpat prostředky z EU, jaké projekty jsou financovány z EU
- dotazníkové šetření o možnostech čerpání finančních prostředků z fondů EU a o znalosti MAS

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

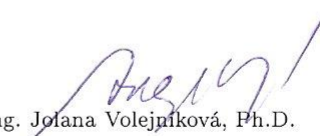
- ČEPELKA, O. a kolektiv. Místní partnerství a rozvoj venkova (příprava na iniciativu Leader). Liberec: Občanské sdružení Omega, 2004. 88s. ISBN 80-902376-5-7
- MATOUŠKOVÁ, K. a kolektiv autorů. MAS - krok za krokem - praktické rady z jednotlivých etap zakládání a činnosti místních akčních skupin v ČR. Praha: Ústav zemědělských a potravinářských formací, 2006, 59 s
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) [online]. [cit. 2010-06-14].
Dostupné na <http://www.euroskop.cz/8632/sekce/zemedelstvi—eafrd/>
- interní materiály skupiny MAS Horní Pomoraví, o. p. s.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Jan Mandys**
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **22. června 2010**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2011**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 22. června 2010

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 6. 4. 2011

Simona Pichová

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu bakalářské práce Mgr. Janu Mandysovi, za odborné vedení, obětavou pomoc a vstřícnost, cenné rady a připomínky při zpracování mé bakalářské práce.

Dále děkuji ředitelce místní akční skupiny Horní Pomoraví Ing. Anně Bartošové, která mi poskytla konzultace a cenné informace v dané problematice. Velký dík patří celému týmu místní akční skupiny Horní Pomoraví za získanou praxi a orientaci v projektových žádostech, zaměřených na získání finanční podpory z fondů Evropské unie.

Anotace:

Práce je zaměřena na fondy Evropské unie, které umožňují čerpání finančních prostředků na podporu rozvoje jednotlivých oblastí v členských zemích, tedy i v České republice. Obsahuje členění fondů s podrobnějším zaměřením na zemědělství a malé a střední podnikání. Zabývá se postupem pro získání pomoci prostřednictvím tvorby projektové žádosti. Nejdůležitější část práce je složena z dotazníkového šetření a rozhovoru.

Klíčová slova:

fondy Evropské unie, Program rozvoje venkova, metoda Leader, místní akční skupina, projekt, spolupráce

Title:

Possibilities obtaining and getting financial resources from funds European union with a view to small and middle business and agriculture.

Annotation:

Work is focused on the funds of European Union, which provide getting financial resources for grant of development single areas in member states, then in the Czech republic. It includes segmentation of funds with more detailed intention of agriculture and small and middle business. It deals with process for obtaining help throught formation plan of regist. The most important part is composite of questionnaire and interview.

Keywords:

Funds of European union, Program of rural development, Leader method, local action group, project, partnership

Obsah:

Úvod.....	10
1 Fondy Evropské unie a jejich členění	12
1.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti.....	12
1.2 Strukturální fondy	15
1.3 Fond soudržnosti	15
1.4 Ostatní fondy	16
1.5 Principy regionální a strukturální politiky	17
1.6 Čerpání prostředků z fondů Evropské unie pro Českou republiku v plánovacím období 2007-2013	18
2 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Program rozvoje venkova	20
2.1 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	20
2.2 Program rozvoje venkova	20
3 Program LEADER	24
3.1 Charakteristika LEADRU	24
3.2 Historie LEADRU.....	25
3.3 Hlavní principy LEADRU	26
4 Místní akční skupiny	27
4.1 Pojem místní akční skupina a její členové	27
4.2 Partnerství a spolupráce	28
5 Jak získat prostředky z fondů Evropské unie?	30
5.1 Základní předpoklady.....	31
5.2 Projektový záměr	31
5.3 Projektová žádost	32
5.4 Hodnocení projektu.....	37
5.5 Realizace projektu.....	37
5.6 Vyhodnocení projektu.....	38
6 Výzkum	39
6.1 Kvalitativní výzkum.....	39
6.2 Kvantifikovaný výzkum.....	43
6.3 Výsledky kvantifikovaného výzkumu.....	45
Závěr.....	52
Seznam literatury	
Seznam použitých zkratk	
Seznam tabulek a obrázků	
Seznam příloh	

Úvod

Téma, které jsem si zvolila k vypracování bakalářské práce, zní: „Možnosti získávání a čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie se zaměřením na zemědělství a malé a střední podnikání.“

Ke zpracování tohoto tématu mne převážně přivedla spolupráce s místní akční skupinou Horní Pomoraví, se kterou se mi v loňském roce naskytla možnost krátkodobé pracovní spolupráce. Právě zde jsem se seznámila s projektovými žádostmi, které umožňují čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie. Co se týče zemědělství, to mi je blízké už od dětství, protože můj otec vlastní malé hospodářství. Odtud tedy pramení zájem o poskytování dotací z Evropské unie pro zemědělce.

V práci se budeme zabývat rozbořem fondů Evropské unie s podrobnějším zaměřením na zemědělství a malé a střední podnikání. Přiblížíme Program LEADER, který je jednou z iniciativ Evropské unie. Objasníme důvody potřeby dotací z Evropské unie i zákonitosti, které v této problematice panují. Zaměříme se také na projektové žádosti o dotace a na kroky, které jsou nezbytné pro jejich vypracování.

Cílem bakalářské práce je zjistit informovanost zemědělců a malých a středních podnikatelů o možnostech získání finančních prostředků z fondů Evropské unie. Pomocí dotazníkového šetření zhodnotit, zda je vybraná skupina dostatečně informována a také přiblížit plnění cíle Programu rozvoje venkova a cíle Programu LEADER. Porovnání znalostí a zájmu v této problematice a případné doporučení, jak tuto situaci napravit.

Snahou bude přiblížení činností místních akčních skupin, které se velice aktivně podílejí na rozvoji spolupráce jednak s neziskovým sektorem a občany, ale také se zemědělci a malými a středními podnikateli.

Budeme provádět kvantifikovaný výzkum, kde zvolenou metodou pozorování bude dotazníkové šetření. Oslovení budou zemědělci, malí a střední podnikatelé v oblasti Olomouckého kraje. Podle získaných skutečností zjistíme, zda žádali o podporu z fondů Evropské unie, odkud získali informace o této možnosti a zda byl jejich projekt úspěšný či nikoliv. Dále zjistíme informace o možném členství v místní akční skupině a znalosti, zda tato skupina působí v okolí dotazovaných. Součástí práce bude také kvalifikovaný výzkum, kde zvolíme metodu rozhovoru.

Práce je rozdělena na několik částí. V první části si představíme Politiku hospodářské a sociální soudržnosti, která vysvětluje důležitost fondů Evropské unie. Budou stanoveny

hlavní cíle a priority této politiky. Najdeme zde i členění fondů Evropské unie, jejich popis a vysvětlení. Rovněž je věnována pozornost aktuálnímu čerpání prostředků z fondů Evropské unie.

Druhá část nás podrobněji informuje o oblasti zemědělství, je věnována Evropskému zemědělskému fondu pro rozvoj venkova a Programu rozvoje venkova. Uvádí hlavní cíle Programu rozvoje venkova a popisu jeho rozdělení do čtyř os.

Třetí kapitola je věnována Ose IV – LEADER z Programu rozvoje venkova. Definujeme si pojem LEADER, zabývat se budeme také historií tohoto programu. Činnost Místních akčních skupin je objasněna v kapitole čtvrté, kde se dozvíme i o spolupráci s ostatními organizacemi za účelem trvale udržitelného rozvoje venkova.

Kapitola pátá uvádí postup při zpracování projektové žádosti. Ukazuje posloupnost jednotlivých kroků, které jsou potřeba pro získání dotace z fondů Evropské unie. Obsahuje také doporučené nástroje pro přípravu žádosti, jednotlivé typy projektů a popsán je i samotný obsah projektové žádosti.

Výzkumem se zabývá šestá kapitola. Najdeme zde výsledky z dotazníkového šetření i rozhovoru. O problematice místních akčních skupin budeme hovořit s ředitelkou Místní akční skupiny Horní Pomoraví Ing. Annou Bartošovou. Na závěr práce stanovíme výsledky, případně stanovíme vhodná doporučení.

1 Fondy Evropské unie a jejich členění

1.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti

Evropská unie (EU) tvoří propojený celek členských zemí, jehož cílem je udržování rovnoměrné úrovně ve všech těchto zemích a to z pohledu hospodářství, politiky, ekonomiky i sociálních stránek. Česká republika (ČR) do společenství vstoupila v roce 2004, tedy od této doby máme možnost čerpat finanční pomoci z rozpočtu EU. Mezi jednotlivými zeměmi i jejich oblastmi (regiony, obcemi) jsou výrazné hospodářské a sociální rozdíly a to zejména z hlediska jejich příjmů a také v oblasti nezaměstnanosti. Cílem politiky EU je odstranění těchto výrazných rozdílů, k čemuž slouží politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS), která patří spolu s politikou zemědělství k nejvýznamnějším společným politikám EU. Na politiku HSS je vyčleněna více než třetina rozpočtu EU.

Dle internetových stránek Ministerstva pro místní rozvoj České republiky¹ byly v rámci HSS vytyčeny pro současné období 2007-2013 **tři strategické cíle**, které obsahují 26 operačních programů.

- **Cíl 1 – Konvergence**

- účelem tohoto cíle je podpora méně rozvinutých regionů a členských zemí EU
- v ČR sem řadíme všechny regiony soudržnosti, kromě hlavního města Prahy
- pro tento cíl byla pro ČR vyhrazena částka 25,89 mld. eur
- cíl konvergence je realizován těmito programy:

Regionální operační programy (ROP) pro regiony soudržnosti (NUTS II²), kterým byla přidělena částka 4,66 mld. eur:

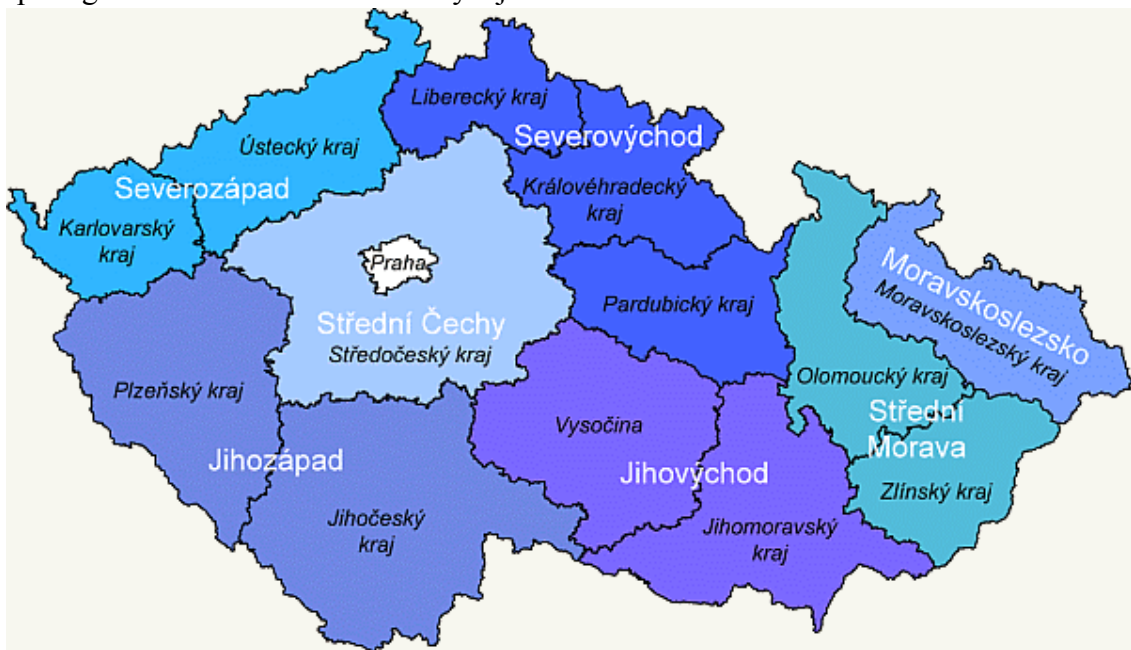
- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Střední Morava

¹ STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Programy 2007 – 2013. [on-line] [cit. 20. 11. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>

² Pro vzájemná porovnání, zejména ze statistického hlediska, slouží tzv. nomenklatura územních statistických jednotek – NUTS (z fr. Nomenclature es unités territoriales statistique). NUTS II je rozdělení regionů podle počtu obyvatel (1-2 mil. na každou takto vytvořenou jednotku).

- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Střední Čech

Mapu regionů soudržnosti v ČR zachycuje obrázek 1.

Obrázek 1: Členění ČR na regiony soudržnosti

Zdroj: STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Regionální politika EU. [on-line] [cit. 20. 11. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>

Tematické operační programy, pro které byla stanovena částka 21,23 mld. eur:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Podnikání a inovace
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Integrovaný operační program
- OP Technická pomoc

- **Cíl 2 - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost**

- tento cíl je zaměřený na podporu regionů, které nečerpají podporu z cíle konvergence

- v ČR je do cíle 2 zařazeno hlavní město Praha

- částka pro ČR v rámci cíle 2 činí 0,42 mld. eur

- skládá se ze dvou operačních programů:

- OP Praha Konkurenceschopnost

- OP Praha Adaptabilita

- **Cíl 3 - Evropská územní spolupráce**

- cíl 3 je určen na rozvoj přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů

- řadíme sem všechny regiony v ČR

- na tento cíl připadá pro ČR částka 0,39 mld. eur

- prostředky lze čerpat z operačních programů:

- OP Přeshraniční spolupráce - Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce - Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce - Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce - Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce – Slovensko
- OP Mezinárodní spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce
- Síťový operační program ESPON 2013
- Síťový operační program INTERACT II

Pro naplnění cílů politiky HSS se používají **strukturální fondy a Fond soudržnosti**. Prostřednictvím těchto fondů jsou rozdělovány finanční prostředky, které mají pomoci ke snížení ekonomických a sociálních rozdílů členských států a jejich regionů.

Cíl	Fondy pro EU		Fondy pro ČR	
Konvergence	283 mld. €* (cca 7 052,36 mld. Kč)	81,54 %	25,88 mld. € (cca 644,93 mld. Kč)	96,98 %
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. € (cca 1 369,60 mld. Kč)	15,95 %	419,09 mil. € (cca 10,44 mld. Kč)	1,56 %
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. € (cca 217,30 mld. Kč)	2,52 %	389,05 mil. € (cca 9,69 mld. Kč)	1,46 %
Celkem	347 mld. €	100,00 %	26,69 mld. €	100,00 %

Tabulka 1: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007 – 2013

Zdroj: *STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Regionální politika EU. [on-line] [cit. 30. 11. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>*

* Pozn.: Přepočtení měny podle směnného kurzu 1 EUR = 24,92 Kč ze dne 30. 11. 2010

1.2 Strukturální fondy

Euroskop³ vymezuje strukturální fondy takto:

- představují nástroj regionální a strukturální politiky EU
- dva základní fondy:
 - **Evropský fond regionálního rozvoje** (European Regional Development Fund – ERDF)
- největší ze strukturálních fondů
- financují se zde investiční (tzv. tvrdé) projekty, největší částky plynou do rozvoje infrastruktury, budování čističek odpadních vod a instalace obnovitelných zdrojů energie
- jsou podporovány projekty např. na výstavbu silnic a železnic, na podporu začínajícím podnikatelům, pro zlepšení cestovního ruchu

- **Evropský sociální fond** (European Social Fund – ESF)
- z tohoto fondu se financují neinvestiční (tzv. měkké) projekty
- finance poskytované na zvýšení zaměstnanosti a počet pracovních příležitostí
- financování projektů zaměřených např. na vzdělávání zaměstnanců, pro inovativní vzdělávací programy, modernizace a zařazení ICT do škol.

1.3 Fond soudržnosti⁴

Fond soudržnosti (CF – Cohesion Fund) definuje na svých internetových stránkách Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky⁵:

- byl založen v roce 2003
- jedná se o zvláštní fond solidarity s cílem pomoci nejméně rozvinutým členským státům EU za účelem přípravy k vytvoření Evropské měnové unie
- finance jsou poskytovány na projekty se zaměřením na životní prostředí a infrastrukturu s minimálním rozpočtem 10 mil. EUR
- z tohoto fondu mohou čerpat pomoc státy EU, které mají HDP nižší než 90 % průměru EU

³ EUROSOP. Fondy EU. [on-line] [cit. 30. 11. 2010]. Dostupné na <www.euroskop.cz/8639/sekce/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-a-evropsky-socialni-fond/>

⁴ Označujeme taktéž jako Kohezní fond.

⁵ STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Slovník pojmů. [on-line] [cit. 30. 11. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/glosar/f>

1.4 Ostatní fondy

Ostatní fondy EU dle vymezení www.euroskop.cz jsou tyto:

- **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova** (European Agricultural Fund for Rural Development – EAFRD)⁶
 - EAFRD považujeme za finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, řadíme ho do společné zemědělské politiky EU
 - finanční prostředky jsou poskytovány na rozvoj zemědělství a lesnictví, na zvýšení konkurenceschopnosti v této oblasti podnikání, dále na zkvalitnění životního prostředí a krajiny, také na zlepšení kvality života na venkově a diverzifikaci hospodářství venkova
 - více o tomto fondu v samostatné kapitole 2.
- **Evropský rybářský fond** (European Fisheries Fund – EFF)⁷
 - EFF slouží jako finanční nástroj na podporu rybolovu, spadá do společné rybářské politiky EU
 - dříve jsme tento fond znali pod názvem Finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG), současný fond EFF nahradil ten dřívější roku 2007
 - účelem fondu je dosažení trvale udržitelného rozvoje evropského rybolovu a akvakultury
 - tento fond poskytuje prostředky na aktivity jak podmořského života, tak i vnitrozemského rybolovu, dále také např. na modernizaci plavidel
- **Fond solidarity** (The European Union Solidarity Fund – EUSF)⁸
 - vznikl po záplavách, které byly v srpnu 2002 v Rakousku, Německu, ČR a Francii Nařízením Rady (ES) č. 2012/2002
 - účelem fondu solidarity je poskytnutí rychlé finanční výpomoci při velkých přírodních katastrofách (škody musí přesáhnout 0,6 % HDP dané země), také jsou zde poskytovány prostředky pro preventivní opatření proti těmto přírodním katastrofám
 - ČR získala na odstranění následků srpnových povodní z roku 2002 finanční pomoc z tohoto fondu díky dohodě s Evropskou komisí a to ve výši 129 mil. eur

⁶ EUROSOKOP. Fondy EU. [on-line] [cit. 4. 12. 2010]. Dostupné na <www.euroskop.cz/8632/sekce/zemedelstvi-eafrd/>

⁷ EUROSOKOP. Fondy EU. [on-line] [cit. 4. 12. 2010]. Dostupné na <www.euroskop.cz/8633/sekce/evropsky-rybarsky-fond-eff/>

⁸ EUROSOKOP. Fondy EU. [on-line] [cit. 4. 12. 2010]. Dostupné na <www.euroskop.cz/8636/sekce/fond-solidarity-eusf/>

Strukturální fondy dále uvádí:

- **Evropský investiční fond** (European Investment Fund – EIF)⁹
 - založen v roce 1994, většinový podílník fondu je Evropská investiční banka (EIB)
 - EIF poskytuje finanční pomoc malým podnikům
 - financuje rizikové investice pro malé a střední podnikatele (MSP), z převážné části novým firmám se zaměřením na technologie, také přebírá záruky vůči finančním institucím tím, že ručí za závazky MSP
 - tento fond působí v členských státech EU, Turecku, Norsku, Islandu a v Lichtenštejnsku

1.5 Principy regionální a strukturální politiky¹⁰

- strukturální politika EU je založena na následujících principech, které se prolínají ve všech fázích programového procesu, tedy i do realizace projektů, které jsou financovány ze strukturálních fondů

1. Princip adicionality – říká, že účelem poskytnutí finančních prostředků ze strukturálních fondů není náhrada prostředků z národního rozpočtu, ale doplňovat je

2. Princip programování – realizace prostřednictvím víceletých a všeoborových programů, které předkládá vláda členské země ke schválení Evropské komisi (EK), na schválené programy jsou přerozdělovány finanční prostředky z EU

3. Princip koncentrace – prostředky z EU mají být použity výlučně na realizaci předem stanovených cílů

4. Princip partnerství – partnerství mezi EK a členskou zemí nebo regionem (vertikální partnerství) nebo spolupráce partnerů v členské zemi nebo regionů (horizontální úroveň)

5. Princip subsidiarity – pravomoci k dosahování cílů jsou soustředěny na co nejnižší možnou úroveň rozhodování

6. Princip solidarity – základ strukturální politiky, ze společného rozpočtu jsou poskytovány finanční prostředky na rozvoj méně vyspělých zemí

7. Princip monitorování a evaluace

Monitorování – průběžné sledování dodržování stanovených pravidel a postupů

⁹ STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Slovník pojmů. [on-line] [cit. 8. 12. 2010]. Dostupné na <[www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-investicni-fond-\(EIF---European-Investmen](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-investicni-fond-(EIF---European-Investmen)>

¹⁰ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU : tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem : metodika, pravidla, návody*. vyd.1. Brno : Computer Press, 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3.

Evaluace – hodnocení věcnosti, efektivity a ekonomické efektivity, zaměřené na vývoj realizace celého operačního programu

1.6 Čerpání prostředků z fondů Evropské unie pro Českou republiku v plánovacím období 2007-2013

Strukturální fondy¹¹ uvádí:

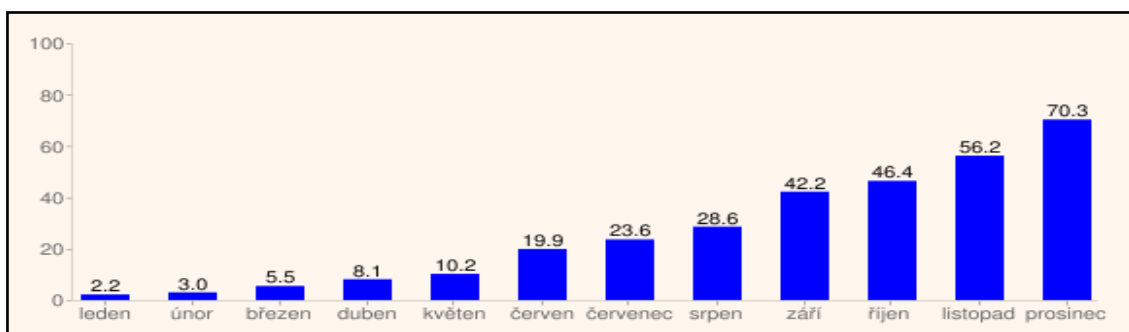
Česká republika v období 2007-2013 může čerpat z fondů EU **26,69 miliard €**. Pro srovnání můžeme uvést, že tato částka představuje přibližně tři čtvrtiny ročního státního rozpočtu ČR.

„Od začátku roku 2007 bylo příjemcům v České republice proplaceno celkem 70,3 miliardy korun. U většiny projektů k tomu došlo právě v roce 2009, kdy bylo konečným příjemcům proplaceno 68,5 miliardy korun. Loňský rok byl v rámci čerpání ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v České republice velice úspěšný i v poměru podaných projektů za jeden měsíc. V průměru to bylo 1392 žádostí měsíčně. Od počátku programového období, tedy od roku 2007 až do konce prosince roku 2009, bylo českým řídicím orgánům předloženo 30 766 žádostí o podporu z fondů EU v celkové výši 763,5 mld. Kč. Schváleno bylo celkem 14 071 projektů za 255,3 mld. Kč.“¹²

Obrázek 2 zachycuje nárůst vyplácených finančních prostředků z fondů EU konečným příjemcům v ČR v jednotlivých měsících roku 2009.

¹¹ STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Informace o fondech EU. [on-line] [cit. 2. 12. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

¹² DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. Čerpání prostředků z fondů Evropské unie v roce 2009. [on-line] [cit. 10. 12. 2010]. Dostupné na <www.denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6419592>

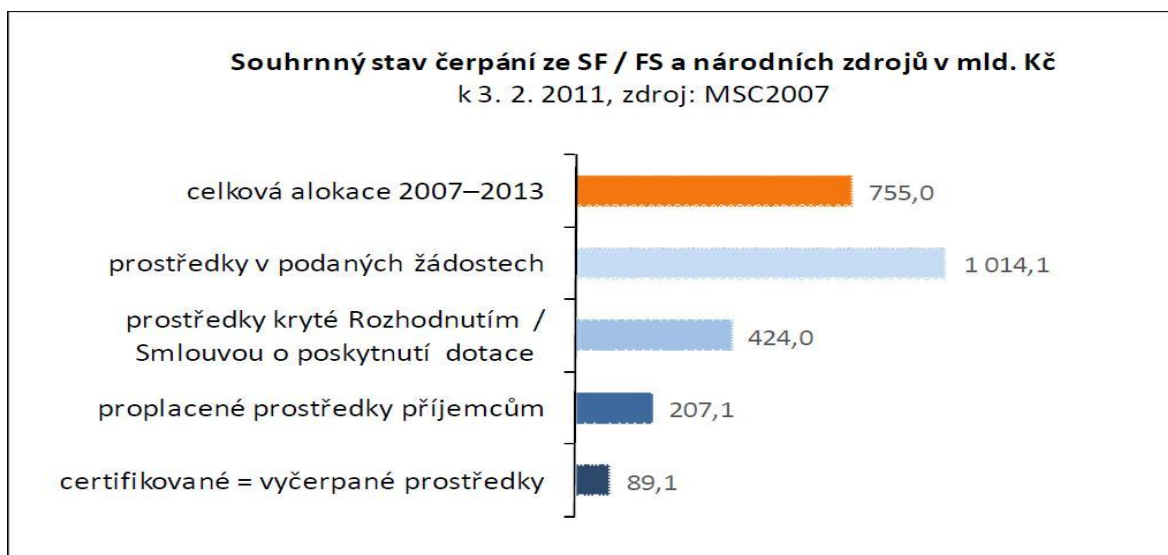

Obrázek 2: Průběh čerpání z fondů EU v roce 2009 (v mld. Kč)

Zdroj: DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. Čerpání prostředků z fondů Evropské unie v roce 2009. [on-line] [cit. 10. 12. 2010]. Dostupné na <www.denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6419592>

Podle měsíční monitorovací zprávy (MMZ)¹³ bylo k 3. únoru 2011 předloženo celkem 44 481 individuálních projektových žádostí, jejichž celková suma činí 942,2 mld. Kč.

K 3. únoru 2011 schválily české řídicí orgány celkem 20 689 individuálních projektů ve výši 407,3 mld. Kč a 66 globálních grantů za celkem 28,9 mld. Kč. Dále byla přiznána dotace na 3 756 grantových projektů ve výši 16,7 mld. Kč. Tato částka představuje 56,2 % celkové alokace (765,0 mld. Kč) v programovém období 2007-2013. Tuto situaci zachycuje obrázek 3, na kterém můžeme také vidět částku 207,1 mld. Kč. Tato částka byla již vyplacena konečným příjemcům a představuje 27,4 % celkové alokace.

Obrázek 3: Souhrnný stav čerpání ze SF/FS a národních zdrojů v mld. Kč k 5. 1. 2011

Zdroj: STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Aktuální stav čerpání. [on-line] [cit. 28. 2. 2011]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Files/f5/f50dc18b-154c-4ada-98f1-daf15fb45392.pdf>

¹³ Měsíční monitorovací zpráva je hlavní výstup finančního monitoringu průběhu realizace operačních programů ČR v programovém období 2007-2013. MMZ vychází 23. den následujícího měsíce, za který je zpráva vydávána. Zdroj: STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Aktuální stav čerpání. [on-line] [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Stav-cerpani/Mesicni-monitorovaci-zprava/ImageGallery/Souhrnny-stav-cerpani-SF-FS-a-narodnich-zdroju/Stav-cerpani---prosinec-2010>

2 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Program rozvoje venkova

2.1 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

- základní informace o fondu EAFRD jsou uvedeny již v první kapitole při rozdělení jednotlivých fondů, jedná se tedy o finanční nástroj na podporu rozvoje venkova
- fond EAFRD není součástí strukturálních fondů, nespadá tedy do politiky hospodářské a sociální soudržnosti, řadíme ho do společné zemědělské politiky EU
- v ČR jsou z tohoto fondu hrazeny projekty, které patří do tzv. **Programu rozvoje venkova ČR (PRV)**

2.2 Program rozvoje venkova

- činnost PRV řídí Ministerstvo zemědělství ČR, taktéž vypracovává programový dokument Program rozvoje venkova v ČR na období 2007-2013
- zprostředkující subjekt je Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)
„Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci.“¹⁴

R. Provazníková (2009) uvádí:

V současném programovacím období 2007-2013 již podpora konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví a rozvoje venkova **nespadá pod strukturální fondy**, jsou financovány prostřednictvím **Programu rozvoje venkova**. Ten získává prostředky z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a ze státního rozpočtu.

Žadatelé o podporu z PRV mohou být zemědělci, ale také ostatní účastníci rozvoje venkova, např. podnikatelé, spolky, sdružení, neziskové organizace, obce a sdružení obcí.

„ **Cílem** Programu rozvoje venkova je rozvoj venkovského prostoru formou trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví

¹⁴ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Program rozvoje venkova. [on-line] [cit. 19. 12. 2010]. Dostupné na <www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>

a potravinářství. Program bude také podporovat rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snížit míru nezaměstnanosti a posílit sounáležitost obyvatel na venkově.¹⁵

R. Provazníková (2009) dále říká:

Program rozvoje venkova je rozdělený do **čtyř základních os**, ty se dále dělí na **soubory opatření a podopatření**, z kterých mohou žadatelé získat finanční prostředky na realizování svých projektů. Za celé období 2007-2013 mohou činit celkové poskytnuté finance až **3,615 mld. eur**.

- základní osy PRV:

- Osa I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví
- Osa II – Zlepšování životního prostředí a krajiny
- Osa III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova
- Osa IV - LEADER

Rozdělení Programu rozvoje venkova je znázorněno v tabulce 2.

¹⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2 aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9, str. 177.

Priorita	Skupina opatření	Opatření
Priorita I Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	1. Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací	1.1. Modernizace zemědělských podniků
		1.2. Investice do lesů
		1.3. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
		1.4. Pozemkové úpravy
	2. Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU	2.1. Seskupení producentů
	3. Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu	3.1. Další odborné vzdělávání a informační činnosti
		3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců
		3.3. Předčasné ukončení zemědělské činnosti
		3.4. Využívání poradenských služeb
	Priorita II Zlepšování životního prostředí a krajiny	1. Opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy
1.2. Platby v rámci Natury 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 200/60/ES		
1.3. Agroenvironmentální opatření		
2. Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy		2.1. Zalesňování zemědělské půdy
		2.2. Platby v rámci Natury 2000 v lesích
		2.3. Lesnicko-environmentální platby
		2.4. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů
Priorita III Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova	1. Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova	1.1. Diverzifikace činnosti nezemědělské povahy
		1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje
		1.3. Podpora cestovního ruchu
	2. Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech	2.1. Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby
		2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
		3.1. Vzdělávání a informace
Priorita IV Leader	1. Implementace místní rozvojové strategie	1.1. Konkurenceschopnost
		1.2. Životní prostředí / obhospodařování území
		1.3. Kvalita života / diverzifikace
	2. Realizace projektů spolupráce	2.1. Spolupráce
	3. Provoz MAS	3.1. Provoz, získávání dovedností, animace

Tabulka 2: Rozdělení prostředků EAFRD na Program rozvoje venkova

Zdroj: PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2 aktualiz. a rozš. vyd. Praha : Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9, str. 178.*

Nejvíce prostředků EAFRD ve výši **55,2 %** je určeno pro **osu II – Zlepšování životního prostředí a krajiny** (278 mil. eur ročně). Finanční prostředky v rámci osy II budou použity na biologickou rozmanitost a zachování systémů zemědělství a lesnictví s vysokou přidanou hodnotou, na ochranu vod a zmírňování změn klimatu. Žadatelé mohou být zemědělci, nájemníci i soukromí vlastníci zemědělské půdy, lesního pozemku a pozemků plnících funkci lesa.

Pro **osu III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova** bylo přiděleno **16,93 %** z prostředků EAFRD (91 mil. eur ročně). Patří sem priority pro tvorbu nových pracovních míst v netradičních odvětvích (jako náhrada za úbytek pracovních míst v zemědělství), zkvalitňování venkovské infrastruktury. Častými žadateli jsou v této ose obce a sdružení obcí.

Hlavní účel pro **osu IV – Leader** je zlepšení kvality života na venkově, podpora ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova. Příjemci podpory jsou místní akční skupiny (MAS). Roční čerpání z EAFRD je **25 mil. eur ročně**.

3 Program LEADER

3.1 Charakteristika LEADRU

„Leader je zkratkou „Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale“ v překladu znamenající Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku.“¹⁶

Ministerstvo zemědělství definuje účel osy Leader v Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (Praha, červen 2010) takto:

„Účelem osy **IV Leader** je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově.“

„Hlavním cílem Osy IV je realizovat místní rozvojové strategie (tedy Strategický plán Leader) a spolupráci místních partnerství. Principy Leaderu jsou pro rozvoj venkovských oblastí zvláště vhodnou metodou, protože sloučením různých subjektů působících v rurálním prostoru tyto principy vedou k pozitivním efektům. Právě prostřednictvím místních akčních skupin (MAS) dostávají šanci zapojit se do problematiky jednotlivých oblastí široké vrstvy obyvatelstva, a to především formou převzetí rozhodovacích pravomocí týkajících se příslušných venkovských oblastí. Princip Leader neznamena antagonistickou podobu místních samospráv, je naopak jejich vhodným doplňkem v cílených aktivitách pro obnovu a rozvoj obcí a přispívá také k rozvoji zemědělského sektoru a péči o přírodu a krajinu.“¹⁷

- SZIF¹⁸ také udává dělení Osy IV - LEADER na 3 opatření:

- ✓ **IV.1.1. Místní akční skupina (MAS)** – vybrané MAS po splnění kritérií přijatelnosti, čerpají dotace na svoji činnost, která souvisí s realizací Strategického plánu Leader (SPL), který MAS sami vypracovávají
- ✓ **IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie** – realizace projektů, které jsou v souladu se Strategickým plánem Leader a s Programem rozvoje venkova, tyto

¹⁶ Ministerstvo zemědělství ČR. *LEADER - budoucnost venkova 2009*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2009. 32 s. ISBN 978-80-7084-856-2, str. 6.

¹⁷ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Osa IV. LEADER. [on-line] [cit. 15. 1. 2011]. Dostupné na <www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4>

¹⁸ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Osa IV. LEADER. [on-line] [cit. 15. 1. 2011]. Dostupné na <www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4>

projekty schvaluje výběrová komise z členů MAS na základě stanovených bodových kritérií

- ✓ **IV.1.3. Realizace projektů spolupráce** – jedná se o spolupráci MAS s ostatním územím, na úrovni národní nebo mezinárodní

3.2 Historie LEADRU

Publikaci LEADER – budoucnost venkova 2009 uvádí:¹⁹

Počátky LEADRU vznikly již v roce 1991, kdy Evropská unie dala vznik této nové iniciativě. Hlavním cílem byla intenzivní podpora rozvoje venkova se zapojením místních obyvatel. Evropskou komisí byla vytvořena metoda, která umožnila venkovským komunitám aktivně utvářet vlastní budoucnost. V roce 1991 bylo 15 členských zemí, ve kterých byly realizovány iniciativy LEADER I., LEADER II. a LEADER +. Na tyto iniciativy v současném programovém období navazuje LEADER 2007-2013.

LEADER se v České republice velice intenzivně rozvíjel v letech 2003-2006, což bylo ovlivněno Programem rozvoje venkova realizovaný v letech 1991-2006. K 1. listopadu roku 2006 bylo zřízeno nové ministerstvo pro místní rozvoj, které přepracovalo Program rozvoje venkova z roku 1991, a vydala jeho novelu v roce 1998. V roce 2004 přebralo iniciativy Ministerstvo zemědělství České republiky, začaly fungovat metody LEADER ČR 2004, LEADER ČR 2005, LEADER ČR 2006. V následujících letech byly poskytnuty první dotace pro nově vzniklé „místní akční skupiny – MAS“. Z LEADRU ČR 2007 byly poskytnuty dotace pro 24 místních akčních skupin (MAS). V tomto roce podalo žádost do následujícího programu LEADER 2007-2013 celkem 102 MAS. V roce 2008 se konalo první výběrové kolo, ve kterém bylo vybráno **48 MAS**. Do druhého výběrového kola se přihlásilo 84 MAS a roku 2009 bylo z tohoto počtu vybráno **32 MAS**. Tím byl splněn předpokládaný limit 80 MAS pro stanovené období 2007-2013 na území České republiky. Dodatečně však bylo ve druhém výběrovém kole rozhodnuto o přijetí dalších **32 MAS**. Celkový počet MAS působících v letech 2007-2013 na území České republiky je **112**. Místními akčními skupinami se dále budeme zabývat v samostatné kapitole 4 – Místní akční skupiny.

¹⁹ MZ ČR. *LEADER - budoucnost venkova 2009*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2009. 32 s. ISBN 978-80-7084-856-2.

3.3 Hlavní principy LEADRU

Pro metodu LEADER z počátku platilo sedm hlavních principů, které byly postupně upravovány. Tyto změny se uskutečnily díky zkušenostem z předchozích let. V současné době platí těchto deset principů pro aplikaci metody LEADER.

1. „Místní rozvojová strategie (Integrované strategické plány území - ISPÚ a z nich vyplývající Strategické plány LEADER - SPL).
2. Přístup zdola (tzv. BOTTOM UP).
3. Místní partnerství veřejných a soukromých subjektů (Místní akční skupiny – MAS).
4. Morální principy, mezilidské vztahy, komplexní prosociálnost.
5. Výchova, vzdělávání a informace.
6. Inovativnost.
7. Integrované a více sektorové aktivity.
8. Živý venkov (neinvestiční i drobné projekty oživující život na venkově).
9. Síťování.
10. Národní a mezinárodní spolupráce.²⁰

²⁰MZ ČR. *LEADER - budoucnost venkova 2009*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2009. 32 s. ISBN 978-80-7084-856-2, str. 7

4 Místní akční skupiny²¹

4.1 Pojem místní akční skupina a její členové

„Místní akční skupiny (MAS) jsou založeny na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni. Jejich hlavním úkolem je aktivizace občanů daného mikroregionu. Budování partnerství, sjednocování lidí a podporování dobrovolné činnosti na všech úrovních aktivit venkovanů.“²²

LEADER – budoucnost venkova 2009²³ dále uvádí:

Členství místní akční skupiny musí tvořit z více než 50 % místní obyvatelé, jako jsou: podnikatelé v oblasti zemědělství, podnikatelé nezemědělského typu, členové neziskových organizací, dobrovolníci s jasně vymezenými aktivitami své činnosti, také sem musí patřit mladí lidé a ženy. Zbývající část (méně než 50 %) tvoří pracovníci komunální a státní sféry. Stejný princip platí také pro obsazení funkcí v řídicích orgánech MAS, musí být složeny jednak z představitelů zemědělských organizací, podnikatelů nezemědělského charakteru, neziskových organizací i zástupců ze sféry životního prostředí. Dále musí v řídicích orgánech MAS působit zvolení zástupci z místních úřadů, starostů, zastupitelů měst, obcí a státní správy.

Místní akční skupiny se musí řídit deseti hlavními principy metody LEADER v ČR, uvedenými v předchozí kapitole. Jednotlivé členské země si podle svých národních předpokladů stanovují a rozšiřují své Strategické plány (Integrované strategické plány území a z nich vyplývající Strategické plány LEADER). Rozšiřování metody LEADER nekončí výběrem MAS do programu LEADER 2007-2013. Národní síť MAS musí v dalších letech prosazovat metodu LEADER na celém území venkova, včetně těch míst, které patřily do MAS, jejichž činnost byla ukončena.

Ministerstvo zemědělství charakterizuje situaci v Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007-2013 (Praha, červen 2010) následovně:

„Slabá ekonomická situace jednotlivých venkovských obcí a potřeba vzájemně si pomáhat vede k navazování spolupráce obcí v rámci venkovských území a ke vzniku místních

²¹ Anglický název „Local Action Group – LAG“.

²² MZ ČR. *LEADER - budoucnost venkova 2009*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2009. 32 s. ISBN 978-80-7084-856-2, str. 7.

²³ MZ ČR. *LEADER - budoucnost venkova 2009*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2009. 32 s. ISBN 978-80-7084-856-2.

partnerství subjektů, které na venkově působí. Program obnovy venkova od roku 1998 obrátil orientaci k rozvoji spolupráce obcí. Rozvojové strategie venkovských mikroregionů jsou v ČR žít osvědčeným způsobem koncipování, realizace a správy činností, vedoucích k sociálnímu a hospodářskému rozvoji určité oblasti. Program SAPARD 2000 - 2003 umožnil přípravu a realizaci 210 místních rozvojových strategií.

Prvních 29 místních akčních skupin od roku 2004 a 2005 získalo zkušenosti v rámci podopatření LEADER+ Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a národního Programu LEADER ČR. V roce 2006 bylo přijato dalších 7 MAS. V roce 2007 lze očekávat, že asi 70 místních akčních skupin bude realizovat strategie rozvoje venkova metodou Leader v rámci nového Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013. Na základě aktualizace v roce 2009 se očekává podpora 112 místních akčních skupin.“

4.2 Partnerství a spolupráce

Publikace LEADER – budoucnost venkova 2009²⁴ říká:

Partnerství zemědělců a lidí žijících na venkově je velice důležité. Období 2007-2013 je, co se týče výše poskytovaných dotací, zcela mimořádné a nebude se nikdy opakovat. Získané finanční prostředky musí být co nejlépe využity pro podporu zemědělství a venkova, je třeba důkladně promýšlet jejich účelné využití. Musí připravit zemědělce a venkov na následující období 2014-2020, ve kterém dotace nebudou už tak významné.

Smlouvy o vzájemné spolupráci spolu podepsaly:

- **Agrární komora ČR**
 - sdružuje většinu podnikatelů v oblasti zemědělství, lesnictví, potravinářství a informační služby na celém území České republiky
- **Spolek pro obnovu venkova**
 - hlavní náplní je obnova a prohloubení společenského a duchovního života na venkově, zlepšení hospodářské stability a prosperity venkova, motivace občanů žijících na venkově ke spolupráci
- **Národní síť místních akčních skupin České republiky**
 - hlavním posláním je zlepšení kvality života na venkově integrovaným místním rozvojem, přenos zkušeností mezi členy místních akčních skupin, mezinárodní spolupráce

²⁴ MZ ČR. *LEADER - budoucnost venkova 2009*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2009. 32 s. ISBN 978-80-7084-856-2.

Další instituce a organizace, které spolupracují na venkově:

- **Svaz měst a obcí ČR**

- dobrovolná, nepolitická a nevládní organizace, členové jsou obce a města
- k hlavní činnosti této organizace patří spolupráce na tvorbě návrhů legislativních opatření, která se týkají obcí

- **Sdružení místních samospráv ČR**

- sdružení funguje na principech práva na samosprávu, zákaz diskriminace, finanční soběstačnosti, spolurozhodování a spolupráce

- **Evropská asociace LEADER pro rozvoj venkova (ELARD)**

- nezisková organizace, jejím účelem je zlepšení kvality života na venkově prostřednictvím trvale udržitelného a integrovaného místního rozvoje
- ELARD sdružuje místní akční skupiny, Národní síť MAS je také jeho členem

- **Národní observatoř venkova**

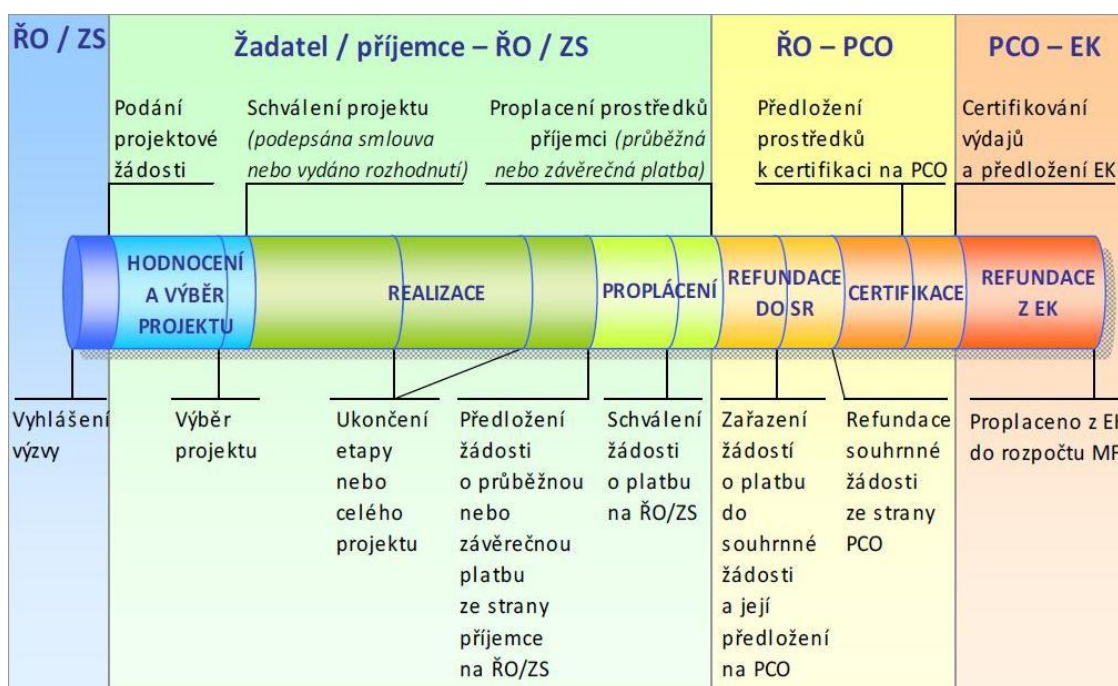
- poskytuje servisní, poradenské, vzdělávací, vědeckovýzkumné a informační služby v rozvoji v ČR i v EU, těmito službami také podporuje rozvoj subjektů na venkově

- **Národní síť Zdravých měst ČR**

- „Zdravé“ město (obec) je takové, které se nestará jen o stav životního prostředí, ale také dbá na zdravý životní styl lidí a odpovědnost za své činnosti do budoucnosti vůči dalším generacím
- cíl Zdravého města (obce, regionu): udržitelné město, město pro děti, zdravý život jako móda, hobby, město jako domov, město informací a technologie, prosperující město, naše město stojí za to vidět

5 Jak získat prostředky z fondů Evropské unie?²⁵

Pro získání finanční pomoci z fondů EU je potřeba vypracovat projektovou žádost. Životní cyklus samotného projektu a čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie je zachycen na obrázku 4. Jednotlivé kroky schématu jsou popsány a vysvětleny dále v této kapitole. Jak se můžeme níže přesvědčit, vypracování žádosti patří až k jednomu ze závěrečných etap, předchází jí celá řada činností. Zpracování žádosti je náročné nejen časově, ale také vědomostně. Musíme dobře znát danou problematiku, výborně se orientovat v daných metodikách pro zpracování projektů. Musíme detailně prozkoumat požadavky a nařízení, která jsou určená u jednotlivých vyhlášených výzev, na základě kterých předkládáme žádosti.

Obrázek 4: Schéma průběhu čerpání finančních prostředků

Zdroj: STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Aktuální stav čerpání. [on-line] [cit. 28. 2. 2011]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Files/00/00989c8f-e211-4b14-a593-ce6f88c3001b.pdf>

Systém financování z fondů EU na obrázku 4 je uplatňován formou tzv. předfinancování ze státního rozpočtu. To znamená, že finanční prostředky jsou nejdříve proplaceny z jednotlivých rozpočtových kapitol státního rozpočtu (Řídící orgán - ŘO) a poté jej Evropské unie vyplácí zpět do dané kapitoly státního rozpočtu z účtu Platebního a certifikačního orgánu - PCO (refundace).

²⁵ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Ziskejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. vyd.1. Brno: Computer Press, 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3.

5.1 Základní předpoklady

Pro každou oblast podpory jsou vymezeni žadatelé, kteří jsou oprávněni podávat projekty, po schválení žádosti se stanou příjemci podpory. Jedná se o určení typů žadatelů – obce, kraje, malé a střední podniky, fyzické osoby, neziskové organizace atd. Jednotliví žadatelé jsou identifikováni podle Identifikačního čísla organizace (IČO).

Jednotlivé podpory jsou poskytovány podle druhu aktivity. Projekty mohou být investiční a neinvestiční, zaměřené v oblasti Ochrany životního prostředí, Dopravní infrastruktury, Rozvoj cestovního ruchu, Rozvoj příhraniční spolupráce atd.

Dalším ze základních předpokladů je hledisko, kdo bude mít ze získané podpory prospěch. Realizací projektu může vzniknout užitek jednak zaměstnancům nejrozličnějších firem, nezaměstnaní, obce, podnikatelé, školy, žáci, studenti, občané, státní i nestátní instituce.

Co nás musí také zajímat je způsob, jak se žádá o podporu.

„Žádost o získání prostředků ze strukturálních fondů je formalizovaný dokument – projekt, jehož zpracování se řídí pravidly, která stanovila Evropská komise, a která rozpracovala jednotlivé řídicí orgány ČR do metodických pokynů.“²⁶

Každý operační program má svá specifika, svá metodické materiály. Při tvorbě projektu je nutné se podrobně seznámit s platnou verzí dokumentace ke konkrétnímu projektu.

Na závěr této první části se doporučuje vypracování projektového záměru, konzultace s poskytovatelem dotace, účast na seminářích, podrobné nastudování dokumentací operačního programu, případně získání více informací od poradenské agentury.

5.2 Projektový záměr

Žadatel o dotaci musí upřesnit svůj projektový záměr. To znamená, že musí jasně určit, co chce projektem řešit, jakou situaci a dále musí vymezit aktivity, které tento projektový záměr budou plnit.

Projektový záměr může např. vypadat takto:

Obec chce zlepšit možnost trávení volného času občanů, proto chce provést výstavbu nebo rekonstrukci hřiště, může chtít provést revitalizaci parků a zeleně v obci. Obec chce např. připravit vzdělávací programy, které by občané ve volném čase mohli navštěvovat, jako jsou např. kurzy cizích jazyků, modelářské kroužky atd.

²⁶ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. vyd.1. Brno: Computer Press, 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3, str. 28.

Pokud budeme chtít zlepšit turistický ruch, může se jednat např. o záměr vybudování sítě cyklostezek nebo naučných stezek pro pěší turisty. Vydání informačních publikací, letáků a map, dále také umístění informačních cedulí nám zajistí větší informovanost a představitost pro turisty o daném místě. Také revitalizace kulturních zařízení nebo jeho vybavení, zlepšení dopravní dostupnosti k turisticky atraktivním místům atd. může splnit náš záměr – rozvoj cestovního ruchu.

5.3 Projektová žádost

„Projektová žádost je předkládána v tištěné a elektronické formě a je složena z podrobného popisu všech projektových činností a souboru povinných a nepovinných příloh. Náležitosti, které má projekt obsahovat, jsou popsány v konkrétní výzvě předkládaných projektových žádostí, kterou zpravidla vyhlašuje zprostředkující subjekt v ohlášených termínech.“²⁷

Formuláře

Existují tři druhy formulářů projektových žádostí. Ve výzvě k podání žádosti je stanoveno, který z těchto typů má být použit pro konkrétní projekt.

1. **BENEFIT 7** – interaktivní databázová internetová aplikace, prostřednictvím které lze vypracovat žádost o dotaci z 24 operačních programů (celkem je 26 OP)
2. **E-ACCOUNT** – určen pro tvorbu žádostí v operačním programu podnikání a investice
3. **BENE-FILL** – vyhrazeno pro zpracování žádostí v operačním programu životního prostředí

Obsah projektové žádosti

- název projektu
- identifikace předkladatele projektu
- členové realizačního týmu
- zkušenosti realizátora a partnerů s obdobnými projekty
- popis řídicích metod a procesů projektu

²⁷ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU : tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem : metodika, pravidla, návody*. vyd.1. Brno : Computer Press, 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3, str. 30.

- definování cílů a výstupů projektu
- soulad s cíli prioritní osy a výzvy
- zdůvodnění potřeby projektu a jeho přínosy
- popsání nejdůležitějších aktivit projektu
- marketingové informace
- ukazatele měřitelnosti výstupů a výsledků projektu
- analýza a definování cílových skupin projektu
- časový harmonogram projektu
- analýza rizik
- udržitelnost projektu
- rozpočet projektu
- specifikace veřejných zakázek projektu
- souvislosti s horizontálními tématy
- souvislosti s veřejnou podporou
- publicita projektu

Některé projekty mohou vyžadovat povinné přílohy, mohou to být například:

- dokumentace stavby (mapy)
- smlouvy (nájemní)
- povolení (stavební)
- čestná prohlášení (prohlášení o bezdlužnosti)
- ekonomické výsledky podniku
- analýzy (nákladů a přínosů, vlivu na životní prostředí)
- výpis z katastru nemovitostí

Typy projektů

Rozlišujeme podle druhu výdajů dva základní typy projektů:

- Investiční (tvrdé) projekty
 - jsou spojeny s pořízením dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, jedná se tedy např. o nákup pozemků, rekonstrukce nemovitostí, budování infrastruktury, nákup softwaru a patentů

- peněžní prostředky jsou poskytovány převážně z Evropského fondu regionálního rozvoje

▪ **Neinvestiční (měkké) projekty**

- řadíme sem projekty, jejichž investice jsou zaměřeny do lidských zdrojů, na podporu vzdělávání, zaměstnanosti, sociální integraci a rovné příležitosti, např. celoživotní vzdělávání, rekvalifikační kurzy
- spolufinancování probíhá z Evropského sociálního fondu

Při zpracování žádosti jsou užitečnou pomůckou hodnotících a bodovací kritéria, podle kterých bude žádost vyhodnocena. Dále můžeme také využít řadu podpůrných nástrojů a metodik, jako jsou různé analýzy, průzkumy a studie.

Nástroje pro přípravu projektu

A. SWOT analýza

„SWOT analýza²⁸ umožňuje přehledným způsobem zobrazit silné a slabé stránky analyzované oblasti a v logické vazbě jim přiřadit příležitosti (možnosti) dalšího rozvoje (zlepšení stavu, vyřešení problému) a naproti tomu zobrazit ohrožení, která mohou nastat, pokud příležitosti nebudou využity.“²⁹

B. Brainstorming

- tzv. bouře nápadů představuje spolupráci v týmu při řešení problémů

C. Logický rámec

- v této metodě je klíčové definování cílů, aktivit a výsledků projektu, ptáme se na otázky typu:

Proč? Proč chceme předložit projekt?

Co? Čeho chceme docílit, jaké mají být výstupy projektu?

Jak? Jak těchto cílů chceme dosáhnout, jak bude probíhat realizace projektu?

²⁸ SWOT je zkratka anglických slov: Strengths (přednosti, silné stránky), Weaknesses (nedostatky, slabé stránky), Opportunities (příležitosti), Threats (hrozby).

²⁹ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU : tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem : metodika, pravidla, návody*. vyd.1. Brno : Computer Press, 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3, str. 39.

D. Sedm základních vazeb aktivity projektu

- jedná se o tyto aktivity: cíle, výstupy, vstupy, rozpočet, lidské zdroje, vybavení, administrace
- u všech aktivit musíme zvážit její vazby na vstupy projektu, z převážné části je představují finance

„Při přípravě projektů do operačních programů financovaných z EU mějme na paměti, že musíme vždy prokázat soulad s cíli programu, ze kterého chceme získat pomoc (dotaci) a současně prokázat provázanost deklarovaného účelu projektu s jeho jednotlivými aktivitami.“³⁰

E. Analýza rizik

- rizikový management stanovuje rizika, která musí být popsána, analyzována a musí být uvedena opatření pro jejich odstraňování

F. Harmonogram projektu

- pro každý projekt je důležité časové naplánování, musíme mít představu o délce trvání jednotlivých aktivit, vhodné je také grafické znázornění, které nám poskytuje snadnou a rychlou orientaci

G. Rozklad projektu na základní fáze

- projekt je rozdělen na tyto fáze: přípravná, realizační, provozní a poprovozní fáze (likvidace investice)
- předkladatel projektu může získat finanční prostředky na přípravu i realizaci projektu, proto musíme podrobně analyzovat finanční toky a zdroje ve všech jeho fázích

H. Studie příležitosti (u investičních projektů)

- provádíme ji v přípravné fázi projektu, poskytuje informace o investičních příležitostech, které mohou být ekonomicky výnosné

I. Studie proveditelnosti (u investičních projektů)

³⁰ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU : tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem : metodika, pravidla, návody*. vyd.1. Brno : Computer Press, 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3, str. 44.

- nachází se zde podrobný popis investičního záměru, slouží jako podklad pro investiční rozhodnutí

„Studie proveditelnosti (Feasibility study) je tedy nejvyšším stupněm analýzy investičního záměru. Jedná se o sloučení projektu (textové analýzy), analýzy efektivnosti investice, citlivostní analýzy na změnu parametrů a predikce stability projektu a žadatele v zadaném časovém horizontu. Komplexnost těchto procesů a propočtů činí ze studie proveditelnosti jeden z nejnáročnějších dokumentů v oblasti ekonomického a organizačního poradenství.“³¹

J. Analýza nákladů a přínosů – CBA³²

- metoda zaznamenává náklady a výnosy, které plynou z projektu pro příjemce dotace, ale také další přínosy – užitky a náklady pro další subjekty
- analýza rozděluje projekty na obecně nebo veřejně prospěšné

„Zásady postupu pro vypracování projektové žádosti:

1. Seznámení s výzvou k předkládání projektů
2. Seznámení s Příručkou pro žadatele a s Příručkou pro příjemce
3. Seznámení s Pravidly pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU
4. Sestavení projektového záměru
5. Konzultace se zprostředkujícím subjektem, poradenskou firmou
6. Sestavení managementu projektu
7. Definice cílů
8. Definice aktivit projektu
9. Analýza cílové skupiny, marketing
10. Studie proveditelnosti, CBA analýza
11. Finanční koncepce projektu
12. Harmonogram
13. Vypracování žádosti
14. Kontrola projektu dle hodnotících kritérií
15. Finální kontrola a odevzdání žádosti“³³

³¹ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. vyd.1. Brno: Computer Press, 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3, str. 46-47.

³² CBA – Cost Benefit Analysis.

5.4 Hodnocení projektu

Kompletně zpracovaný projekt musíme odevzdat do termínu, který je stanoven ve výzvě. Zde je také určeno místo pro odevzdání projektu. V první fázi hodnocení projektu jsou nejdříve zkontrolovány formální náležitosti žádosti. V této fázi se také rozhoduje, zda je projekt přijatelný. Žadatel může případně doplňovat přílohy nebo opravit chybné údaje. V druhé fázi hodnocení jsou projekty ohodnoceny podle předem stanovených kritérií. Projekt tak získává body v jednotlivých částech projektu.

Projekt týkající se zemědělství může získat vyšší ohodnocení, např. za těchto podmínek:

- pokud se jedná o mladého zemědělce (do 40let)
- jestliže obdělávané pozemky zemědělce vyžadují větší náročnost (hnízdění chřástala, pozemky v chráněných krajinných oblastech)
- když zemědělec podniká v oblasti s nadprůměrnou nezaměstnaností.

Evropská unie se tímto zvýhodněným ohodnocením snaží podporovat projekty, které mohou přinést co největší užitek.

Nejlépe ohodnocené projekty jsou zasílány ke schválení. Pokud bude projekt schválen, nastává podpis smlouvy o financování se žadatelem dotace. Ve smlouvě je stanovena výše dotace a povinnosti, které z poskytnutí dotace vyplývají pro žadatele (např. funkčnost podpořeného projektu v následujících 5 letech). Nyní se ze žadatele stává příjemce podpory.

5.5 Realizace projektu

Probíhá realizace projektu tak, jak bylo stanoveno v projektové žádosti. Příjemce podpory musí dodržovat všechna pravidla, která se zavázal splnit při podpisu smlouvy, např. veřejné zadávání zakázek, pravidla pro vedení dokladů, dodržování povinné publicity apod. Projekt musí vést ke splnění cílů, které byly vytyčeny v projektové žádosti. Plnění cílů zaznamenávají tzv. monitorovací indikátory projektu (počet nově vzniklých pracovních míst). Každý projekt má svá monitorovací kritéria. Jejich vyhodnocení je zpracované v monitorovací zprávě, která může být průběžná anebo závěrečná.

³³ TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. vyd.1. Brno: Computer Press, 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3, str. 91.

5.6 Vyhodnocení projektu

Po ukončení projektu je zasílána závěrečná monitorovací zpráva a žádost o platbu. Skončení projektu není závěr celého procesu. Monitorování výsledků pokračuje, je kladen důraz na udržitelnost projektu v délce 3-5 let, podle druhu projektu a stanovených podmínek.

Do závěrečné části patří také kontrola:

- Podle průběhu realizace projektu - administrativní kontrola
 - kontrola na místě
- Podle doby, kdy je prováděna
 - kontrola ex ante (před podpisem smlouvy o dotaci)
 - kontrola interim (v průběhu realizace projektu)
 - kontrola ex post (po ukončení projektu)

6 Výzkum

Výzkum dělíme na dvě skupiny – **kvalitativní** a **kvantitativní**. V práci budou využity obě metody výzkumu, nejdříve si však objasníme rozdíl mezi těmito metodami.

Disman, M. uvádí:³⁴

Cílem kvantitativního výzkumu je testování hypotéz a získání potřebných informací, které jsou společné pro celý zkoumaný vzorek. Zajímají nás jen data, která souvisí s testováním hypotéz.

Cílem kvalitativního výzkumu je vytváření nových hypotéz a teorie. V této metodě nás zajímají všechna data, účelem metody je porozumění lidem v sociálních situacích.

Ideální zvolenou metodou pro výzkum je kombinace obou, důvodem je jejich vzájemné doplňování. „Kvalitativní výzkum nám pomáhá rozumět pozorované realitě. Kvantitativní výzkum testuje validitu tohoto porozumění.“³⁵

6.1 Kvalitativní výzkum

„Kvalitativní výzkum je nenumerické šetření a interpretace sociální reality. Cílem tu je odkrýt význam podkládání sdělovaným informacím.“³⁶

Jako metoda kvalitativního výzkumu byl zvolen standardizovaný rozhovor. Za účelem položení otázek byla oslovena ředitelka MAS Horní Pomoraví Ing. Annu Bartošovou. Tato MAS působí v oblasti mého bydliště, o její činnost projevují velký zájem a docházím si do jejich střediska pro nové informace. V srpnu loňského roku byla MAS Horní Pomoraví o. p. s. oceněna jako jedna z nejlépe fungujících MAS na území České republiky, umístila se na třetím místě. Do náplně práce ředitelky MAS patří například tyto činnosti: jmenování a odvolání správní rady, stanovení rozsahu pravomocí a zodpovědnosti členů správní rady, vymezení mezd, dále řídí běžnou činnost MAS, jedná jejím jménem, je také tiskovou mluvčí této společnosti. Poskytuje poradenskou a vzdělávací činnost členům MAS a jejím partnerům,

³⁴DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3.vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7.

³⁵DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3.vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7, str. 291.

³⁶DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3.vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7, str. 285.

zajišťuje propagaci svého regionu a řídí aktivity cestovního ruchu v této oblasti. Přípravuje návrh rozpočtu MAS a spolupracuje se státní správou i samosprávou. V rozhovoru byly položeny otázky týkající se fungování MAS, její činnosti a spolupráce se svými členy. Také bylo probíráno téma projektů a programu LEADER.

1. V čem je podle Vašeho názoru činnost MAS nejvíce prospěšná?

V základu asi ve vytvoření integrované komunitní strategie = představy o rozvoji regionu, kterou si vytvoří sami jeho obyvatelé, zároveň se lidé s různými zájmy (veřejný sektor, neziskové organizace, podnikatelé) domluví, jakou formou budou podporovat naplňování strategie – vyberou prioritní oblasti, které pak za pomoci dotačních zdrojů naplňují projekty. Je to posilování demokratického principu – rozhodování lidí o věcech, které se jich bezprostředně týkají, na nejnižší úrovni. Tento přístup „aktivizuje“ lidi na venkově.

Dalším důležitým přínosem je rozvoj mezisektorového partnerství, což je ale dlouhodobá záležitost a těžko se měří.

Rychlým přínosem je pak finanční přínos v podobě dotací (osobně to beru jako druhotný přínos (krátkodobý), pro mnohé členy MAS to bude prioritní).

2. Jednotliví členové MAS jsou zemědělci, podnikatelé, občané, neziskové organizace i obce. Jak tato spolupráce funguje v praxi?

Zatím se nejvíce rozvíjí spolupráce mezi obcemi a neziskovými organizacemi – vznikají projekty, na nichž tyto sektory spolupracují – například neziskové organizace vybudují multifunkční hřiště (Malá Morava) a toto slouží pro občany obce nebo je v suterénu kostela zřízena výstavní expozice se stálou výstavou o historii obce (obec Hrabová). Tato spolupráce funguje i opačným směrem – obce opraví kulturní domy či jiná zařízení, která jsou k dispozici pro činnost spolků.

Spolupráce s podnikateli či zemědělci se rozvíjí velmi pozvolna – příkladem může být systém značení regionálních produktů, nebo projekty, v nichž si zemědělci pořídí techniku, kterou následně používají na údržbu obecních komunikací či veřejných prostranství.

3. Kolik projektů zpracovávala MAS Horní Pomoraví v loňském roce a jak byly tyto projekty úspěšné?

- Mimo LEADER

celkem podáno 33 projektů, úspěšných 17 (52%), nevyjádřeno 4 (12%), neúspěšných 12 (36%), celkem získáno 3 419 tis.

- V rámci programu LEADER (který MAS administruje)
podáno 44 projektů a vybráno 21, celkem získáno téměř 13 mil. Kč

4. Který z projektů byl nejvíce prospěšný pro oblast MAS Horní Pomoraví?

Na tuto otázku asi nejde z krátkodobého hlediska jednoznačně odpovědět.

Ale napadá mě právě zavedení systému značení místních produktů: JESENÍKY originální produkt. Jedná se o projekt, který napomáhá propagaci celého regionu a zároveň je zajímavý právě pro podnikatele – podporuje jejich výrobu.

5. Jak je časově náročné kompletní zpracování jednoho projektu?

Projekty mají různý rozsah a jsou různě připravené. Nelze tedy jednoznačně určit časovou náročnost.

Příprava projektu na vybudování cyklostezky může trvat třeba 2 roky (určení trasy, výkup pozemků, příprava územního řízení, stavebního povolení, vypracování studie proveditelnosti, žádost o dotaci apod.). Složitější žádosti o dotaci, např. z Regionálního operačního programu jsou třeba na 30 stránek, ale mají další přílohy – Studie proveditelnosti (40 – 60 stránek), ekonomická hodnocení projektu (např. 40 stran) – tzn. jen žádost o dotaci zabere třeba 3 týdny intenzivní práce za předpokladu, že máme k dispozici všechny podklady.

Jsou ale také projekty např. pro neziskovou činnost sportovních či volnočasových spolků, podávané v rámci příspěvků Olomouckého kraje, kdy zpracování žádosti a kompletace příloh zabere jen 2 hodiny.

Jedná se o zkrácený údaj o projektu – jelikož příprava žádosti o dotaci je většinou jen špička ledovce v rámci práci na projektu, samotná realizace projektu a správné vyúčtování pak zabere ještě daleko více času.

6. Jak vidíte situaci s poskytováním finančních prostředků z fondů EU do budoucna?

Očekáváme snížení objemu financí na dotace, ale zároveň se domnívám, že některé programy zůstanou stále dostupné a předpokládáme, že v nich bude posílen princip partnerství a decentralizace, což by mělo posílit činnosti místních akčních skupin – očekáváme posílení principu LEADER.

7. Co pokládáte za největší úspěch MAS Horní Pomoraví v uplynulém období?

Zavedení systému regionálního značení produktů JESENÍKY originální produkt.

8. Co patří v činnosti MAS k nejvíce náročným a co k nejvíce oblíbeným?

Nejnáročnější jsou činnosti spojené se samotným zapojením členů (zvýšení jejich aktivity a pocitu sounáležitosti s regionem).

Náročný je také výkon administrativních činností v rámci programu LEADER, příprava výzev, administrace a vyúčtování projektů.

Nejvíce oblíbené u zaměstnanců jsou asi prezentační akce – veletrhy, místní kulturní akce, kde se již prezentují úspěšné projekty.

9. Jaké jsou plány MAS Horní Pomoraví do budoucna?

Pokračovat v administraci programu LEADER, soustředit se více na mezinárodní projekty a vyvíjet další aktivity (environmentální oblast a oblast cestovního ruchu) v návaznosti na možnost vzniku národního parku Jeseníky.

10. Jak by jste co nejstručněji vyjádřila, co pro Vás práce v MAS znamená?

Jedná se o zaměstnání, která dává dostatek prostoru pro zajímavou tvůrčí práci. Práce, která je spojená s rozvojem regionu, člověk vidí kolem sebe výsledky své práce na úspěšně realizovaných projektech. Jedná se o různorodé aktivity, stále se učíme nové věci v nových oblastech a seznamujeme se s novými zajímavými lidmi, které spojuje zájem o rozvoj regionu.

Na závěr rozhovoru můžeme říci, že činnost MAS je velice rozmanitá a tvůrčí, jak můžeme posoudit z následujících otázek. Vidíme, že MAS se snaží o co největší možný rozmach cestovního ruchu v oblasti Jesenicka, propaguje výrobky ze své oblasti, které získali již i své označení – originální produkt Jeseníky. Oblast Jesenicka je postižena největší nezaměstnaností v zemi, posílením cestovního ruchu se doufá o zlepšení situace. MAS Horní Pomoraví také vzorně zastává svoji funkci navazování spolupráce, ať už s okolními obcemi, organizacemi a podnikateli, ale také se zahraničními partnery. MAS se také činní co se týče projektů. Z rozhovoru můžeme vyčíst, že nadpoloviční většina podaných projektů byla

úspěšně schválena. Zajisté to svědčí o výborných zkušenostech a znalostech v dané problematice celého projektového týmu MAS Horní Pomoraví. Můžeme tedy říci, že díky svým zásluhám zcela oprávněně získala ocenění 3. nejlepší MAS na území ČR za rok 2010. Ing. Bartošová je velice milá, sympatická žena, u které jde na první pohled poznat, že ji tato práce baví a naplňuje. Povídání s ní bylo velice příjemné.

6.2 Kvantifikovaný výzkum

„Kvantifikovaný výzkum je testování hypotéz o skupinách a ne o jedincích. Analýza je prováděna na kumulovaných datech o mnoha jedincích a data můžeme kumulovat jen tehdy, jsou-li totožná.“³⁷

Zvolenou metodou pro kvantifikovaný výzkum bude dotazníkové šetření, tedy standardizovaná technika.

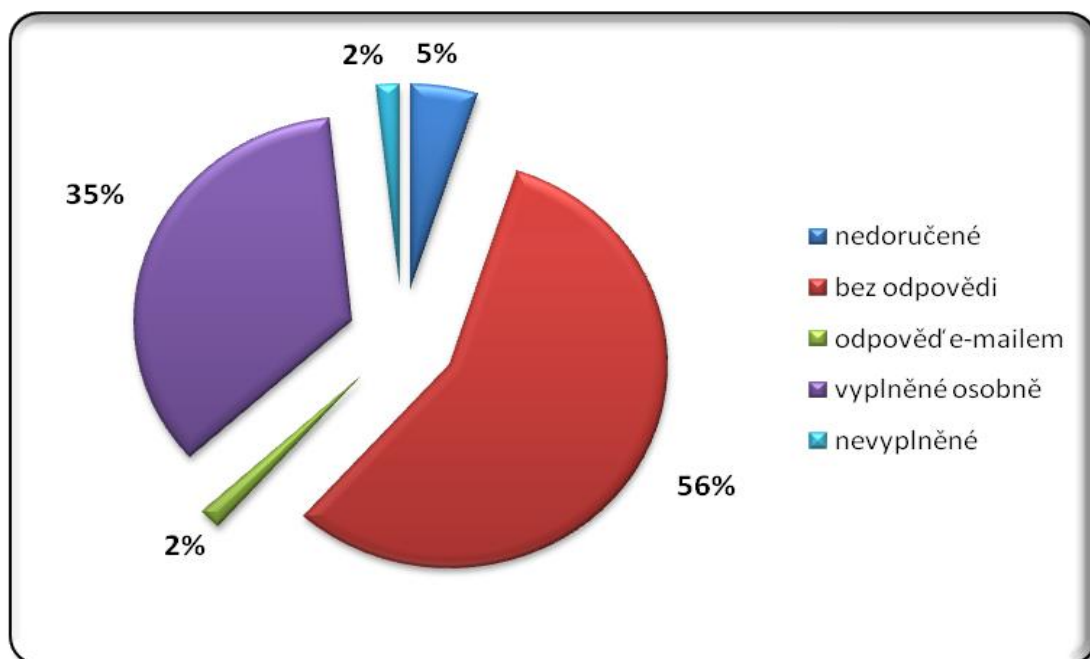
Cílem dotazníkového šetření bude naplnit cíl mé práce, tedy zhodnotit informovanost respondentů o možnostech čerpání finančních prostředků z fondů EU a využití této možnosti. Díky dotazníkovému šetření můžeme na závěr uvést výsledky, které budou zaměřeny na tři oblasti – charakteristické informace o respondentech, znalosti v oblasti projektů a fondů EU a třetí skupina bude zaměřena na znalosti o fungování a činnosti Místních akčních skupin.

Vybranou skupinou osob, tedy respondenty se stali zemědělci a malí a střední podnikatelé. Zaměříme se na oblast Olomouckého kraje. Oslovení respondentů proběhlo dvěma formami. Jednak prostřednictvím e-mailových adres, kdy bylo osloveno 38 zemědělců a podnikatelů ve dvou intervalech v období měsíce prosince-března. Z celkového počtu 76 odeslaných e-mailů jich bylo doručeno 70 a odpověděli pouze dva respondenti, což činí 2,9 % z dotázaných. Druhou formou byl zvolen osobní kontakt, kdy na základě osobního kontaktu proběhlo jednání se zemědělci a malými a středními podnikateli. Dotázaných respondentů bylo 44, pouze ve dvou případech jsem se setkala s neochotou dotazník vyplnit, odpovědělo tedy 95,45 %.

Situaci o sběru dat uvádí obrázek 5. Celkem bylo osloveno oběma formami 118 zemědělců a podnikatelů. Největší část 56 % (68) představují e-maily, na které nebylo

³⁷DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3.vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7, str. 126.

odpovězeno. Nedoručené e-maily dosáhly hodnoty 5 % (6) a odpověď formou e-mailu poskytli pouze 2 respondenti, což znázorňuje hodnota 2 %. Fialovou barvou jsou zaznamenáni respondenti, kteří byli osloveni osobně a byli ochotni dotazník vyplnit 35 % (42), zelená barva představuje pouze 2 respondenty, kteří dotazník nevyplnili při osobním kontaktu.

Obrázek 5: Grafické znázornění respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat získaných z dotazníkového šetření

Dotazník tvoří 20 otázek typu: uzavřené – trichotometrické a dichotomické (ano, ne, nevím), výběrové (jen 1 možná odpověď), výčtové (několik možných odpovědí), škálovací (výběr ze stupnice). Dále se v dotazníku objevují otevřené otázky a kombinace dvou předchozích – otázky polootevřené. Otázky jsou rozděleny do třech kategorií – charakteristika respondentů, kde získáme základní informace o respondentech jako například: místo výkonu podnikání, právní forma podnikání, počet zaměstnanců apod. Druhá kategorie je zaměřena na projekty pro získání dotace z Evropské unie, kde najdeme údaje typu: kdo zpracovával projekt, zda byl úspěšný apod. Ve třetí skupině jsou zachyceny otázky, které jsou zaměřené na problematiku místních akčních skupin. V každé otázce, kde měli respondenti možnost odpovědět „ano“ či „ne“, byl ponechán prostor pro uvedení důvodu, proč se přiklání právě k dané variantě.

Data získaná dotazníkovým šetřením budou zpracována statistickými metodami. Nejčastější formou metody výpočtu bude absolutní a relativní četnost. Škálovací otázky

budou vyhodnoceny vzorcem pro jejich výpočet. Data budou procentuálně vyjádřena, pro lepší celkovou přehlednost budou použita grafická vyjádření formou tabulek a grafů.

Vzorec pro škálovací otázky:

$$X = \frac{X_1 + X_2 + X_3 + X_4}{N}$$

N = počet respondentů

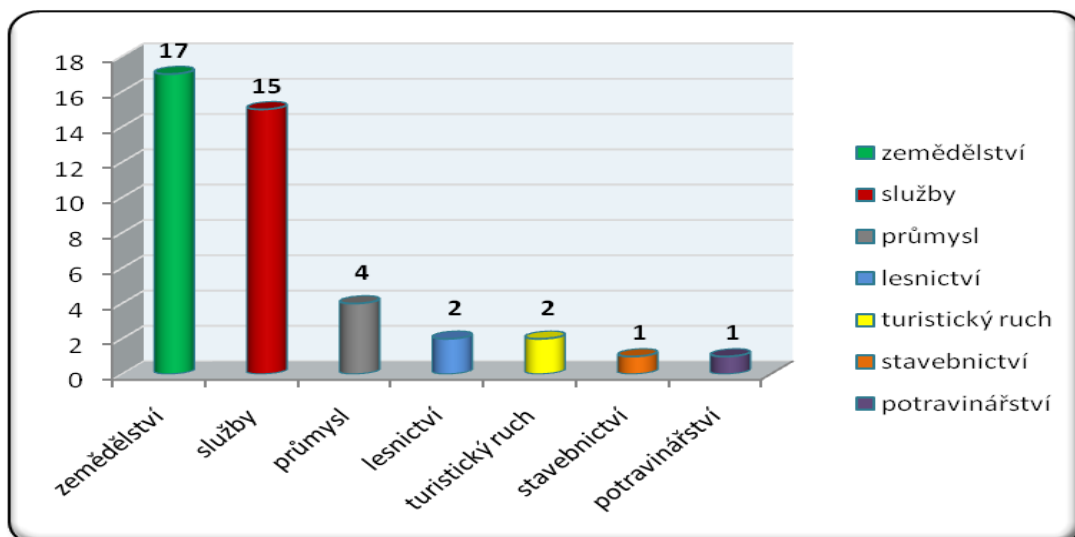
X₁, X₂, X₃, X₄ = počet osob, kteří odpověděli danou variantu

6.3 Výsledky kvantifikovaného výzkumu

I. Charakteristika respondentů

Výzkumný vzorek je rozdělen na zemědělce a malé a střední podnikatele (MSP). Všechny otázky v této části byly vyhodnoceny prostřednictvím absolutních četností a relativních četností.

První otázka v dotazníku byla zaměřena na určení místa, ve kterém respondenti podnikají. Všech 42 dotázaných pochází z Olomouckého kraje. Obrázek 6 zachycuje rozdělení respondentů podle oblasti podnikání. Nejvíce dotázaných je zemědělců, ve skupině MSP převládá poskytování služeb. V otázce 2 si vybralo možnost „jiné“ celkem 6 respondentů, kteří podnikají v oblasti lesnictví, potravinářství, stavebnictví nebo v cestovním ruchu.

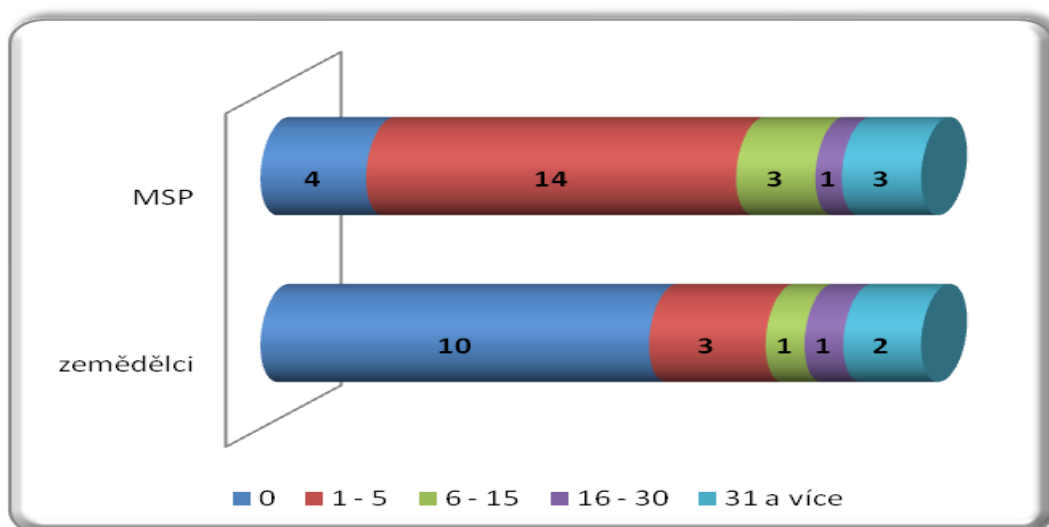

Obrázek 6: Grafické rozložení výzkumného vzorku

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat získaných dotazníkovým šetřením

Třetí otázka byla zaměřena na právní formu podnikání. Mezi oběma skupinami převládali soukromí podnikatelé, velké zastoupení měli i právnické osoby jako akciová společnost, společnost s ručením omezeným, vyskytla se také komanditní společnost. Nezisková organizace se nevyskytla mezi respondenty ani jedna.

Ve čtvrté otázce uváděli dotazovaní počet zaměstnanců ve svém podniku. Jak můžeme vidět na obrázku 7, zemědělci podnikají převážně sami, bez pomoci zaměstnanců a MSP nejvíce spolupracují s 1-5 zaměstnanci. Zastoupení mají ovšem i podniky větších kapacit, které zaměstnávají více než 30 pracujících.

Obrázek 7: Grafické znázornění počtu zaměstnanců respondentů

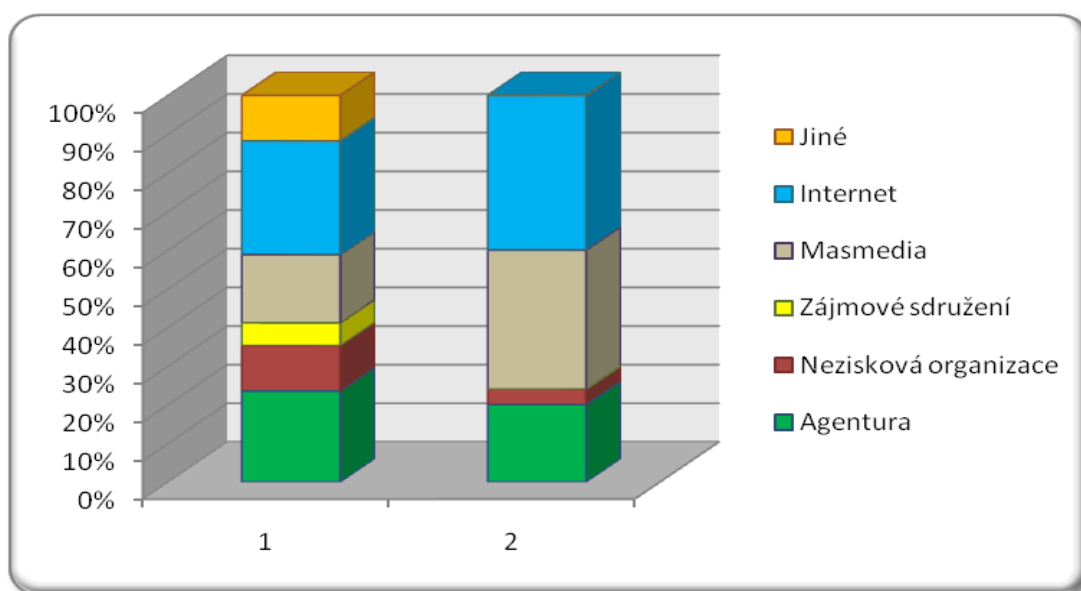
Zdroj: Vlastní zpracování podle dat získaných z dotazníkového šetření

II. Projekty pro získání dotací z Evropské unie

Další skupina otázek je věnována projektům a možnostem jejich zpracování. Všechny otázky z této části byly vyhodnoceny metodami absolutních četností a relativních četností. Pouze otázka 14 byla vyhodnocena vzorcem pro škálovací otázky.

Pátá otázka měla za cíl zjistit, zda se respondenti zajímali o možnost získání dotací. Zemědělci zvolili odpověď ano v 70 % a ze skupiny MSP se zajímalo o tuto možnost 60 %.

V otázce šest měli respondenti zvolit, z jakého zdroje získali první informace o možnosti akvizice finanční podpory z Evropské unie. Nejvíce informací získali zemědělci i MSP z internetu, na druhém místě u zemědělců převládala agentura a u MSP masmedia. Situaci o získávání prvních informací k získání dotací zachycuje obrázek 8.

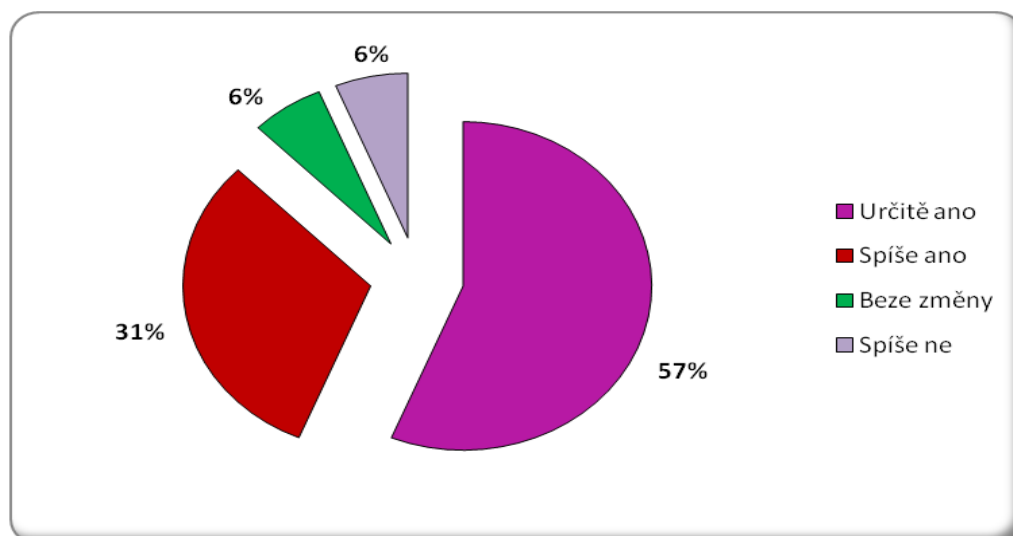
Obrázek 8: Grafické znázornění získání první informace o možnosti získání dotací
Zdroj: Vlastní zpracování z dat získaných dotazníkovým šetřením

Na otázku, zda se respondenti rozhodli zpracovat projekt pro obdržení dotace z EU, se ptala sedmá otázka. Z celkového počtu dotázaných (42) projekt vypracovalo 64 % zemědělců (11) a 28 % podnikatelů (7). Důvody, proč se respondenti nerozhodli pro zpracování žádostí, byly například tyto: nedůvěra, strach ze zadlužení, nejistota, neexistence záruk získání dotace a jiné. Devátá otázka navazovala na otázku projektů a ptala se, zda byly tyto projekty úspěšně schváleny. Z podaných žádostí (které byly uvedeny v otázce 7) bylo schváleno 8 projektů pro zemědělce, což představuje 73 % a 6 projektů pro MSP (86 %), jeden podnikatel se nachází ve fázi rozhodování o projektu. Tyto projekty byly vypracovány z největší míry (46 %)

zemědělci samotnými a podnikatelé dali přednost zpracování projektu agenturou (57 %), na což se ptala otázka osmá.

Desátá otázka se týkala konkrétního účelu, pro který byly projekty zpracovávány. Nejvíce projektů bylo zaměřeno na modernizaci pracoviště a to jak u zemědělců (45 %), tak i u MSP (43 %). Mezi jinými účely, než které byly uvedeny v dotazníku, byly uvedeny: agroporadenství, zřízení nové podnikatelské činnosti – podpora nezaměstnanosti v regionu, rozšíření výroby, potřeby pro agroturistiku, pro sport – rozvoj služeb apod.

Posoudit, jak respondentům pomohla získaná dotace v rozvoji podnikání, měli možnost provést v otázce 11. Celkově obě skupiny usoudily, že jim dotace určitě pomohla v rozvoji podnikání (57 %). Odpověď „beze změny“ nebo „spíše ne“ byla zaznamenána pouze v hodnotách 6 % a 6 %, můžeme tedy posoudit, že dotace byly uděleny velice účelově. Obrázek 9 vykresluje situaci s rozvojem podnikání v souvislosti se získanou dotací.

Obrázek 9: Grafické znázornění pokroku v rozvoji podnikání po získání dotace
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat získaných z dotazníkového šetření

Zda respondenti uvažují znovu o podání žádosti o dotace z Evropské unie, se ptala dvanáctá otázka. Zemědělci jsou v 73 % rozhodnuti pro podání další žádosti, 72 % MSP je rozhodnuto stejně. Pouze jeden dotázaný zemědělec a jeden podnikatel již nezvažují znovu podání žádosti o podporu z fondů Evropské unie.

Z otázky 13 vyplývá, že 73 % zemědělců a 86 % MSP doporučilo dalším osobám možnost financování nejrůznějších podpor z Evropské unie.

Otázka škálovacího typu byla umístněna na čtrnácté místo v pořadí dotazníku. Její vyhodnocení proběhlo vzorcem pro škálovací otázky. Respondenti měli ohodnotit na stupnici 1 - 4, jak byli spokojeni s komunikací ústředních orgánů, které zajišťují průběh žádostí.

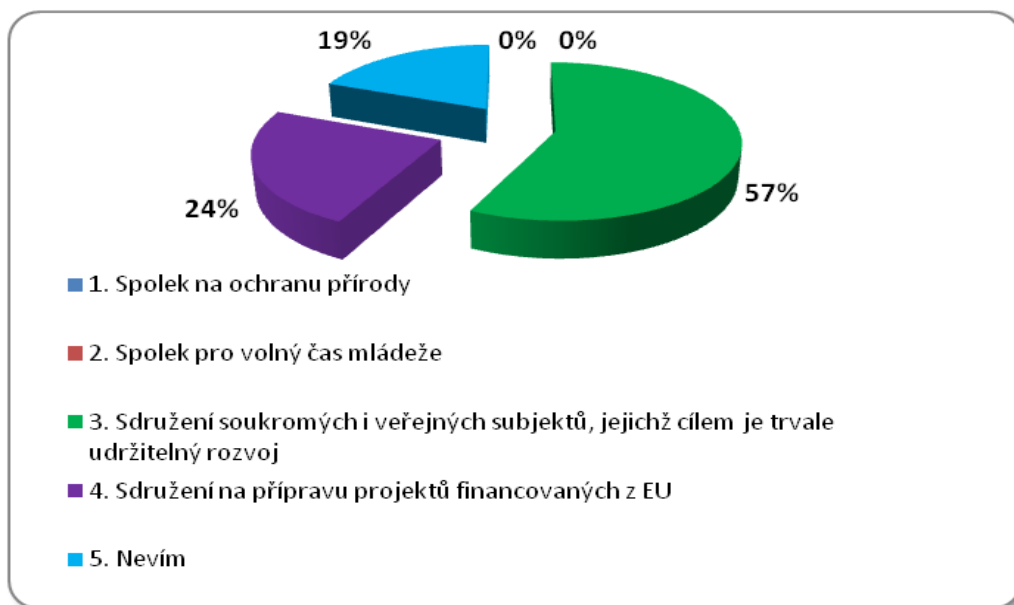
Zemědělci udělili průměrnou hodnotu 2, 73 a MSP 2, 57. Přiklání se tedy k hodnotě 3, která byla charakterizována jako „uspokojivé“.

III. Místní akční skupiny

Následující skupina otázek je zaměřena na místní akční skupiny, kde se budeme zajímat, zda jsou oslovení podnikatelé členy některé z místních akčních skupin, zda vědí, na co je činnost MAS zaměřena a kdo může být členem MAS.

Otázka 15 vyzývala respondenty k odpovědi, zda jsou členem místní akční skupiny či nikoliv. Celkem ze 42 získaných dotazníků je členem této skupiny 12 (29 %) respondentů, z toho 7 (41 %) zemědělců a 5 (20 %) MSP. Šestnáctá otázka navazovala na předchozí, respondenti měli napsat, do jaké akční skupiny jsou zapojeni. Ze 12 tázaných, kteří v otázce 15 odpověděli „ano“, je 11 členů místní akční skupiny Horní Pomoraví, jeden patří do místní akční skupiny Údolí Desné.

V sedmnácté otázce měli dotazovaní vybrat z uvedených možností, jaká je hlavní činnost MAS. Správná odpověď byla možnost 3, tu správně vybralo 57 % (24) respondentů. Ke čtvrté možnosti odpovědi se přiklonilo 24 % (10) a odpověď „nevím“ zakroužkovalo 19 % (8) tázaných. Na obrázku 10 je znázorněna situace o znalosti činnosti MAS, vidíme, že možnost 1 a 2 ne zvolil žádný z dotazovaných.

Obrázek 10: Grafické znázornění znalostí o činnosti MAS

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat získaných dotazníkovým šetřením

Následující otázka sedmnáct je výčtového typu. Respondenti mohli označit více než jednu možnost a měli určit, kdo může být zapojen do činnosti MAS. Úplnou správnou odpověď

zvolilo méně než 52 % odpovídajících, zbytek tvořil jiné možné kombinace, které byli nesprávné a odpověď „nevím“ si vybralo 17 % respondentů.

O působnosti místní akční skupiny v okolí respondentů se zajímala otázka 19. Zemědělci o této možnosti vědí v 88 % a drobní podnikatelé v 92 %.

V poslední otázce v dotazníku měli respondenti vyjádřit svůj názor, zda si myslí, jestli je činnost MAS prospěšná. Téměř všichni zemědělci jsou přesvědčeni že „ano“ (94 %), u MSP to je 84 %. Proč si myslí respondenti, že není činnost MAS prospěšná (12 %), byl ve všech případech uváděn důvod přílišné byrokracie, kterou označovali za nefunkční a pomalou. Odůvodnění pro odpověď „ano“ uváděli respondenti například tato: pomáhá k získání dotací; zajišťuje poradenství a praktickou pomoc; má odborné znalosti ve svém oboru; podporuje a pomáhá získat dotace z národních i evropských zdrojů; podpora kultury a rozvoje regionu. Jako další názor můžeme uvést např.: Jsou schopni komunikovat s úředníky a sepisovat hromady nesmyslů, které nikdo nečte, ale jsou jedinou možnou cestou k získání dotace (různé ukazatele, koeficienty, zprávy atd.).

Závěr dotazníkového šetření

Závěrem dotazníkového šetření můžeme říci, že osloveni byli zemědělci i drobní podnikatelé všech velikostí i právních forem (kromě neziskových organizací). Z výsledků výzkumu můžeme vidět, že podání žádostí o dotace z fondů Evropské unie využívají více zemědělci, což může být také zapříčiněno menším rozvojem a ztíženými podmínkami v horských oblastech Olomouckého kraje. Zemědělci si taktéž ve většině případů vypracovávali projekt sami, což může opět ukázat na nedostatek nákladů, které by museli investovat v případě vypracování projektu například agenturou. U drobných podnikatelů proběhlo zpracování v největší míře agenturou, vlastní práce se vyskytla v dotazníkovém šetření pouze jedna.

Dále můžeme vidět z kvantitativního výzkumu, že převážná část projektů byla zaměřena na modernizaci pracoviště, což zajisté svědčí o snaze rozvoje podnikání. Ze znalosti místních akčních skupin můžeme usoudit, že jsou poměrně známé, ale podrobnější problematika již zůstává neprozkoumána. Respondenti vědí o působnosti místní akční skupiny ve svém okolí, ale již nevědí, co jim tato organizace může nabídnout a jak jim může pomoci.

Máme před sebou ještě velký prostor (programové období 2007-2013) pro získávání dotací z fondů Evropské unie. Lze předpokládat, že tak vysoké podpory se v dalších

programovacích obdobích již nebudou opakovat. Proto můžeme doporučit ještě větší informovanost, než je doposud, aby bylo možná co největší alokace těchto prostředků. Důraz by měl být kladen na větší spolupráci mezi místními akčními skupinami a jejich členy, ale také na adaptaci nových členů. Dále také na rozšíření informací, které vyjádří, že jsou místní akční skupiny orgánem, který chce pomoci získat prostředky pro rozvoj podnikání pro občany a podnikatele ve svém okolí. Místní akční skupiny působí ve svém okolí, vědí tedy, co je pro jejich region a podnikající subjekty nejlepší možnou variantou, ony musí nejvíce chápat potřeby své oblasti. Právě proto by měli co nejvíce spolupracovat s podnikajícími subjekty a komunikovat jak s nimi, tak s veřejností. Místní akční skupiny se o to zajisté snaží, rozšíření informovanosti probíhá také díky internetovým stránkám a pravidelně vydávanému zpravodaji, kde se nachází vždy nejnovější informace z oblasti, ve které daná MAS působí.

Závěr

Hlavní cíl práce, který byl stanoven v úvodu, bylo zjištění informovanosti v oblasti získávání podpor z fondů Evropské unie. Tento cíl byl naplněn provedením kvantitativního a kvalitativního výzkumu. Na základě zjištěných skutečností můžeme konstatovat, že vytvoření projektové žádosti o podporu z fondů Evropské unie je velice náročný a komplexní proces, který vyžaduje odborné znalosti v dané problematice.

Situace v oblasti podnikání je v poslední době čím dál obtížnější. Zemědělci jsou často odkázáni na klimatické podmínky, které jsou v horských oblastech opravdu náročné a těžko předvídatelné, proto se bojí investovat do projektů, které mají závaznost několika let. U malých a středních podnikatelů zase hraje velkou roli tlak konkurence a neustále rostoucí ceny vstupů, což také spěje k obavám z budoucnosti. Evropská unie v současném programovém období dává velký prostor pro získání podpor v rozvoji podnikání. Musíme to brát jako možnost pomoci svému podnikání a pokud máme dobré výhledové situace do budoucna, určitě bychom tyto možnosti měli využít.

Můžeme konstatovat, že Česká republika hojně využívá prostředky, které jí byly přiděleny pro programové období 2007-2013. Více než polovina finančních prostředků byla již proplacena nebo smluvně přislíbena žadatelům o dotace, pro zbytek období zbývá dostatečný prostor pro úplnou alokaci těchto zdrojů.

Problematika fondů Evropské unie je zajisté obtížná. Možné způsoby akvizice pomocí těchto fondů, nařízení a specifické podmínky pro získání této pomoci je neustále měněno a kladou se mnohdy vyšší nároky na návratnost. Místní akční skupiny, které spolupracují se zemědělci a podnikateli, mohou svou odborností v dané problematice pomoci při řešení některých aspektů, na kterých se často pozastaví implementace projektu. Velké pozitivum můžeme spatřovat převážně z toho důvodu, že tyto organizace pomáhají získávat prostředky pro rozvoj podnikání ve svých oblastech, které dobře znají. Tento fakt potvrzují také informace získané prostřednictvím dotazníkového šetření, kde respondenti uvedli, že zaznamenali pokrok a rozvoj okolí, právě díky místní akční skupině.

Z úspěšné činnosti místních akčních skupin, kdy jsou navazována partnerství a integrace s podnikatelskými subjekty, občany, neziskovými organizacemi a obcemi vyplývá, že je plněn účel osy IV Leader z Programu rozvoje venkova. O rozvoji Programu rozvoje venkova také svědčí narůstající počet místních akčních skupin, které umožňují větší

míru rozhodování na místních úrovních. Ve spolupráci se subjekty z dané oblasti je takto zajištěno efektivnější rozhodování pro danou oblast.

Na závěr můžeme říci, že podání projektové žádosti o dotace z fondů Evropské unie nám přináší jistá rizika, ale pokud budeme spolupracovat s odbornými organizacemi, určitě se dá najít vhodné východisko pro tvorbu a realizaci těchto projektů. Pokud se však rozhodneme pro podání projektové žádosti a podstoupíme dané podmínky, výsledkem pro nás může být velký přínos a rozvoj v podnikání.

Seznam literatury

DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. Čerpání prostředků z fondů Evropské unie v roce 2009. [on-line] [cit.10. 12. 2010]. Dostupné na <www.denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6419592>

DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. Čerpání prostředků z fondů Evropské unie v roce 2009. [on-line] [cit. 10. 12. 2010]. Dostupné na <www.denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6419592>

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7.

EUROSKOP. Fondy EU. [on-line] [cit. 30. 11. 2010]. Dostupné na <www.euroskop.cz/8639/sekce/evropsky-fond-pro-regionalni-rozvoj-a-evropsky-socialni-fond/>

EUROSKOP. Fondy EU. [on-line] [cit. 4. 12. 2010]. Dostupné na <www.euroskop.cz/8633/sekce/evropsky-rybarsky-fond---eff/>

EUROSKOP. Fondy EU. [on-line] [cit. 4. 12. 2010]. Dostupné na <www.euroskop.cz/8636/sekce/fond-solidarity---eusf/>

EUROSKOP. Fondy EU. [on-line] [cit. 4. 12. 2010]. Dostupné na <www.euroskop.cz/8632/sekce/zemedelstvi---eafrd/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. Program rozvoje venkova české republiky na období 2007-2013. [on-line] [cit. 4. 3. 2011]. Dostupné na <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Feafrd%2F1180428724933.pdf>

MMR ČR. *Průvodce fondy Evropské unie*. Praha, 2004. 145 s. ISBN 80-239-3285-3(v knize neuvedeno; brož.).

MZ ČR. *LEADER - budoucnost venkova 2009*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2009. 32 s. ISBN 978-80-7084-856-2.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2 aktualiz. a rozš. vyd. Praha : Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Osa IV. LEADER. [on-line] [cit. 15. 1. 2011]. Dostupné na <www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4>

STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Osa IV. LEADER. [on-line] [cit. 15. 1. 2011]. Dostupné na <www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4>

STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Program rozvoje venkova. [on-line] [cit. 19. 12. 2010]. Dostupné na <www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Aktuální stav čerpání. [on-line] [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Stav-cerpani/Mesicni-monitorovaci-zprava/ImageGallery/Souhrnny-stav-cerpani-SF-FS-a-narodnich-zdroju/Stav-cerpani---prosinec-2010>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. *Aktuální stav čerpání*. [on-line] [cit. 28. 2. 2011]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Files/f5/f50dc18b-154c-4ada-98f1-daf15fb45392.pdf>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. *Aktuální stav čerpání*. [on-line] [cit. 28. 2. 2011]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Files/00/00989c8f-e211-4b14-a593-ce6f88c3001b.pdf>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Informace o fondech EU. [on-line] [cit. 2. 12. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Programy 2007 – 2013. [on-line] [cit. 20. 11. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. *Regionální politika EU*. [on-line] [cit. 20. 11. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. *Regionální politika EU*. [on-line] [cit. 30. 11. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Slovník pojmů. [on-line] [cit. 30. 11. 2010]. Dostupné na <www.strukturalni-fondy.cz/glosar/f>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. Slovník pojmů. [on-line] [cit. 8. 12. 2010]. Dostupné na <[www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-investicni-fond-\(EIF---European-Investmen](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/E/Evropsky-investicni-fond-(EIF---European-Investmen)>

TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU : tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem : metodika, pravidla, návody*. vyd.1. Brno : Computer Press, 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3.

Seznam použitých zkratk

EU	Evropská unie
ČR	Česká republika
HSS	Politika hospodářské a sociální soudržnosti
ROP	Regionální operační program
NUTS II	Regiony soudržnosti
OP	Operační program
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
CF	Kohezní fond
HDP	Hrubý domácí produkt
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFF	Evropský rybářský fond
EUSF	Fond solidarity
EIF	Evropský investiční fond
EIB	Evropská investiční banka
MSP	Malé a střední podniky
EK	Evropská komise
MMZ	Měsíční monitorovací zpráva
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MZ	Ministerstvo zemědělství
PRV	Program rozvoje venkova
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SF	Strukturální fondy
ES	Evropské společenství
MAS	Místní akční skupina
ISPÚ	Integrovaný strategický plán území
SPL	Strategický plán Leader
ELARD	Evropská asociace Leader pro rozvoj venkova
IČO	Identifikační číslo organizace
Kč	Korun českých
mil.	Milion

mld.	Miliarda
např.	Například
atd.	A tak dále
tzn.	To znamená
tzv.	Tak zvané
apod.	A podobně
%	Procenta
€	Symbol pro Euro

Seznam tabulek a obrázků

Tabulka 1: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007 – 2013....	14
Tabulka 2: Rozdělení prostředků EAFRD na Program rozvoje venkova.....	22
Obrázek 1: Členění ČR na regiony soudržnosti.....	13
Obrázek 2: Průběh čerpání z fondů EU v roce 2009 (v mld. Kč).....	19
Obrázek 3: Souhrnný stav čerpání ze SF/FS a národních zdrojů v mld. Kč k 5. 1. 2011.....	19
Obrázek 4: Schéma průběhu čerpání finančních prostředků	30
Obrázek 5: Grafické znázornění respondentů.....	44
Obrázek 6: Grafické rozložení výzkumného vzorku	46
Obrázek 7: Grafické znázornění počtu zaměstnanců respondentů	46
Obrázek 8: Grafické znázornění získání první informace o možnosti získání dotací.....	47
Obrázek 9: Grafické znázornění pokroku v rozvoji podnikání po získání dotace.....	48
Obrázek 10: Grafické znázornění znalostí o činnosti MAS	49

Seznam příloh

Příloha 1: Mapa pokrytí místními akčními skupinami v ČR

Příloha 2: Dotazník

Příloha 3: Vzor vyhlášení výzvy č. 3

Příloha 4: Vzor formuláře žádosti

Příloha 5: Ukázka metodiky hodnocení projektů k vyhlášené výzvě č.3/2010 v rámci

Fiche č. 2 – Zakládání podniků a jejich rozvoj

Příloha 6: Výsledky hodnocení 3. výzvy

Příloha 7: Příklad úspěšných projektů MAS Horní Pomoraví o. p. s.

Příloha 8: Vyhodnocení nejlepších MAS v České republice za rok 2010

Příloha 9: Ocenění MAS Horní Pomoraví o. p. s.

Příloha 10: Článek ze zpravodaje MAS Horní Pomoraví o. p. s.

Příloha 11: Výsledky dotazníkového šetření v tabulkách

Příloha 2: Dotazník

Vážení,

žádám Vás o vyplnění dotazníku, který se týká podnikání a možností čerpání finančních prostředků z fondů EU prostřednictvím projektů. Mým cílem je zjistit informovanost a využití v této oblasti. Dotazník slouží jako podklad pro vypracování bakalářské práce, tedy pouze pro studijní účely. Je zcela **anonymní**, neuvádějte své osobní údaje. **Pokud není uvedeno jinak, uvádějte prosím vždy jen jednu odpověď**.

Předem Vám velice děkuji za spolupráci a čas, který jste věnovali vyplnění dotazníku.

S pozdravem

Simona Pichová
studentka univerzity Pardubice

1. Místo výkonu podnikání:
..... (město, kraj)
2. Oblast podnikání:
 1. Zemědělství
 2. Průmysl
 3. Služby
 4. Jiné
3. Forma podnikání:
 1. soukromá osoba (živnostenský list)
 2. právnická osoba (a.s., s.r.o., k.s.)
 3. neziskové sdružení
4. Počet zaměstnanců ve Vašem podniku:
 1. 0; jen sám živnostník
 2. 1-5 zaměstnanců
 3. 6-15 zaměstnanců
 4. 16-30 zaměstnanců
 5. 31 a více zaměstnanců
5. Zajímal/a jste se o možnosti získání dotací z EU?
 1. Ano
 2. Ne, protože
6. Odkud jste získali informace o této možnosti?
 1. Agentura
 2. Nezisková organizace
 3. Zájmové sdružení
 4. Masmedia (tisk, tv)
 5. Internet
 6. Jiné

7. Zpracovávali jste projekt pro získání dotací z EU?
1. Ano
 2. Ne, protože

Pokud jste odpověděli v otázce č. 7 ne, pokračujte otázkou č. 15.

8. Kdo prováděl zpracování projektu?
1. Agentura
 2. Jiná soukromá popř. právnická osoba
 3. Vlastní práce
 4. Jiné

9. Byl Váš projekt úspěšně schválen komisí?
1. Ano
 2. Ne
 3. Ještě nevím

10. Na co byl tento projekt zaměřen?
1. Rekonstrukce pracoviště
 2. Modernizace pracoviště
 3. Vybudování haly
 4. Rozvoj vzdělání zaměstnanců
 5. Jiné

11. Pomohla Vám získaná dotace v rozvoji podnikání?
1. Určitě ano
 2. Spíše ano
 3. Beze změny
 4. Spíše ne

12. Plánujete v budoucnu vypracovat další projekt pro získání dotací z EU?
1. Ano
 2. Ne
 3. Ještě nejsem rozhodnut

13. Doporučil/a jste využití této možnosti čerpání prostředků i jiným osobám?
1. Ano
 2. Ne, protože

14. Jak jste byl/a spokojen/a s komunikací s úředními orgány (informovanost, rychlost apod.). Označte číslicí hodnocení (1- vynikající, 2- dobré, 3- uspokojivé, 4 - nespokojenost)

1 2 3 4

15. Jste členem skupiny (např. sdružení, nezisková organizace, místní akční skupina), která pomáhá získávat prostředky z EU?
1. Ano
 2. Ne

16. Uved'te prosím název organizace:

17. Co je to MAS – místní akční skupina?

1. Spolek na ochranu přírody
2. Spolek pro volný čas mládeže
3. Sdružení soukromých i veřejných subjektů, jejichž cílem je trvale udržitelný rozvoj
4. Sdružení na přípravu projektů financovaných z EU
5. Nevím

18. Kdo může být zapojen do činnosti MAS? Možnost více odpovědí.

1. Občané
2. Podniky
3. Obce
4. Neziskové organizace
5. Nevím

19. Působí tato MAS ve Vašem okolí?

1. Ano
2. Ne

20. Myslíte si, že je činnost MAS prospěšná?

1. Ano, protože
2. Ne, protože

Příloha 3: Vzor vyhlášení výzvy č. 3

MAS Horní Pomoraví o.p.s., Hlavní 137, 788 33 Hanušovice
IČ 27 777 147; tel.: +420 583 285 615; mail: info@hornipomoravi.eu; www.hornipomoravi.eu

Registrační číslo MAS: 08/005/41100/671/000132

3.v ý z v a k p ř e d k l á d á n í Ž á d o s t í o d o t a c e

MAS Horní Pomoraví o.p.s. vyhlašuje

od 23.8.2010 do 30.9.2010

v souladu se Strategickým plánem LEADER (SPL)

„V HARMONII S PŘÍRODOU“

3.v ý z v u k p ř e d k l á d á n í Ž á d o s t í o d o t a c i n a r e a l i z a c i p r o j e k t ů v r á m c i o p a t ř e n í I V . 1 . 2 . R e a l i z a c e m í s t n í r o z v o j o v é s t r a t e g i e P r o g r a m u r o z v o j e v e n k o v a Č R .

Zaměření podpory 3.v ý z v y:

Podpořeny budou projekty, které nejlépe naplní cíle z uvedených Fichí

Číslo Fiche	Název	Max.míra podpory
2	Zakládání podniků a jejich rozvoj	60 %
3	Atraktivní venkov	Malé podniky 60%
		Střední podniky 50%
		Velké podniky 40%
4	Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby	90 %

Úplné znění všech uvedených Fichí naleznete na našich webových stránkách www.hornipomoravi.eu

Místní akční skupina si vyhrazuje právo nedoporučit přidělení všech dostupných finančních prostředků, a to v případě, že neobdrží dostatečný počet kvalitních projektových záměrů.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

Registrační číslo MAS: 08/005/41100/671/000132

Výše a míra dotace pro jednotlivé Fiche

Číslo Fiche	Název Fiche	Výše způsobilých výdajů	
		Min. Kč	Max. Kč
2	Zakládání podniků a jejich rozvoj	100 000	500 000
3	Atraktivní venkov	50 000	2 000 000 v případě III.1.3 a) 1 500 000
4	Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby	50 000	V případě III.2.1.2 c) 1 000 000

Příjemci dotace

Číslo Fiche	Název Fiche	Příjemci dotace
2	Zakládání podniků a jejich rozvoj	Fyzické i právnické osoby podnikatelé (i bez historie), které splňují podmínky zařazení do kategorie mikropodniků, žadatel nesmí být zemědělský podnikatel
3	Atraktivní venkov	<ul style="list-style-type: none"> Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, který podniká v zemědělské výrobě v souladu se zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Nezemědělské podnikatelské subjekty s kratší, než dvouletou historií podnikání v oblasti cestovního ruchu ke dni podání žádosti
4	Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby	<ul style="list-style-type: none"> Obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Svazky obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Nestátní neziskové organizace podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (občanská sdružení), zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů (nadace). Zájmová sdružení právnických osob podle §20f a následujících zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, jsou-li jejich členy obce, svazky obcí. Círky a jejich organizace dle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech).

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

Příloha 4: Vzor formuláře žádosti

Žadatel vyplňuje pouze bíle podbarvená pole				* Žadatel označí křížkem			
[]/[]/[]/[]/[]/[]/[]/[]		[]/[]/[]/[]/[]/[]/[]/[]		[]/[]/[]/[]/[]/[]/[]/[]		[]/[]/[]/[]/[]/[]/[]/[]	
1.Registrační číslo žádosti				2.Datum přijetí žádosti		3.Hodina přijetí	
 Státní zemědělský intervenční fond		Žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova A1 Informace o žadateli a projektu				Ve Smečkách 33 110 00 Praha 1 www.szif.cz	
5.Osa:	6.Sk.opatření:	7.Opatření:	8.Podopatření:	9.Název opatření resp. podopatření:			
IV	IV.1.	IV.1.2.		Realizace místní rozvojové strategie			
10.Záměr:		11.Název záměru:					
12.Název projektu (max. 100 znaků i s mezerami):							
13.Popis projektu (max. 200 znaků i s mezerami):							
Údaje o žadateli							
14.* Právnícká osoba / Fyzická osoba				15.* Plátce DPH / Neplátce DPH			
Právnícká osoba:							
16.Název:						17.Právní forma:	
Fyzická osoba:							
18.Titul před:	19.Jméno:			20.Příjmení:		21.Titul za:	
22.Rodné číslo:		23.Datum narození:					
Právnícká i fyzická osoba:							
24.IČ:				25.DIČ (je-li přiděleno):			
Sídlo firmy (PO)/trvalé bydliště (FO) - dle výpisu z obchodního rejstříku resp. jiného osvědčení právního statusu							
26.Ulice:		27.Č.p.:	28.Č.o.:	29.PSČ:	30.Obec:		
31.Část obec/městská část:		32.NUTS 4 (okres):					
33.Telefon:		34.Fax:		35.E-mail:			
Adresa pro doručování (vyplňuje se pouze, je-li odlišná od trvalého bydliště - FO, resp. sídla firmy - PO)							
36.Ulice:		37.Č.p.:	38.Č.o.:	39.PSČ:	40.Obec:		
41.Část obec/městská část:		42.NUTS 4 (okres):					
Kontaktní odpovědné osoby pro poskytování informací							
43.Titul před:	44.Jméno:			45.Příjmení:		46.Titul za:	
47.Telefon:	48.Mobilní telefon:		49.Fax:		50.E-mail:		
Bankovní spojení žadatele							
51.Číslo účtu:				52.Kód banky:			
Termín předložení žádosti o proplacení							
53.Datum předložení žádosti o proplacení							
Kontrola vyplněných údajů							
Přidat místo							
Místo realizace projektu							
Č.ř.	54.Ulice:		55.Č.p.:	56.Č.o.:	57.PSČ:	58.Obec:	
1.	59.Část obec/městská část:		60.NUTS 4 (okres):			61.Katastrální území:	
62.V:		63.Dne:		64.Jméno a podpis žadatele (statutárního zástupce)		65.Razítko žadatele	
66.V:		67.Dne:					
68.Ověřil a převzal:							
V0101.01							

Žadatel vyplňuje pouze bíle podbarvená pole

* Žadatel označí křížkem

____ / ____ / ____ / ____ / ____

Strana 2 z 3

1.Registrační číslo žádosti

Žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova A2 Finanční plán a způsobilé výdaje projektu

Ve Smečkách 33
110 00 Praha 1
www.szif.cz

Struktura financování projektu

3. Celkové výdaje projektu

____ KČ

4. Nezpůsobilé výdaje projektu = hodnota pole 3. - hodnota pole 5.

____ KČ

5. Celkové způsobilé výdaje projektu

____ KČ

6. Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace = hodnotě pole 17.

____ KČ

7. Procento dotace

____ %

8. Dotace = hodnota pole 6. x hodnota pole 7. / 100

____ 0 KČ

9. Příspěvek společenství - EU (%) - stanoveno ve specifické části Pravidel pro žadatele

8 0 %

10. Příspěvek společenství - EU (Kč) = hodnota pole 8. x hodnota pole 9. / 100

____ 0 KČ

11. Příspěvek z národních zdrojů (%) - stanoveno ve specifické části Pravidel pro žadatele

2 0 %

12. Příspěvek z národních zdrojů (Kč) = hodnota pole 8. x hodnota pole 11. / 100

____ 0 KČ

Způsobilé výdaje projektu, ze kterých je stanovena dotace

Činnosti, které budou v projektu řešeny - rozpis způsobilých výdajů

Č.ř.	13.Text	14.Kód	15.Způsobilé výdaje (Kč)	16.VP/L/O
☒	1.	____	____	____
☒	2.	____	____	____
☒	3.	____	____	____
☒	4.	____	____	____
☒	5.	____	____	____
☒	6.	____	____	____
☒	7.	____	____	____
☒	8.	____	____	____
☒	9.	____	____	____
☒	10.	____	____	____
☒	11.	____	____	____
☒	12.	____	____	____

Přidat výdaj

Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace (Kč)

17. ____ 0

18.V: _____ 19.Dne: _____
22.V: _____ 23.Dne: _____
24.Ověřil a převzal: _____

20.Jméno a podpis žadatele
(statutárního zástupce)

21.Razítko žadatele

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.Registrační číslo žádosti

Žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova B1 Informace o MAS a Fichi

Ve Smečkách 33
110 00 Praha 1
www.szif.cz

Údaje o MAS

3.Název MAS:	
4.Registrační číslo MAS:	5.IČ:
6.Název SPL:	

Údaje o Fichi

Fiche opatření	
7.Číslo:	8.Název:
9.Fiche zakládá veřejnou podporu * Ano ☐ Ne ☐	
Hlavní opatření	
10.Číslo:	11.Název:
Vedlejší opatření 1	
12.Číslo:	13.Název:
Vedlejší opatření 2	
14.Číslo:	15.Název:

16.V:	17.Dne:	18.Jméno zástupce MAS (hůlkovým písmem)	19.Razítko MAS
		20.Podpis zástupce MAS	

21.V:	22.Dne:	23.Jméno a podpis žadatele (statutárního zástupce)	24.Razítko žadatele
25.V:	26.Dne:		
27.Ověřil a převzal:			

Příloha 5: Ukázka z metodiky hodnocení projektů k vyhlášené výzvě č.3/2010 v rámci Fiche č. 2 - Zakládání podniků a jejich rozvoj

Metodický pokyn pro hodnocení projektů

Program LEADER „V harmonii s přírodou“

Metodický pokyn pro hodnocení projektů k Výzvě č.3/2010 v rámci Fiche č.2 Zakládání podniků a jejich rozvoj

Tyto pokyny slouží jako podrobný výklad obsahu a míry naplnění Preferenčních kritérií pro členy Výběrové komise MAS a žadatele, kteří překládají Žádost o dotaci na realizaci projektů v rámci naplňování Strategického plánu LEADER „V harmonii s přírodou“ a to ve Výzvě č.2/2010.

Místní akční skupina Horní Pomoraví o.p.s.

Sídlo: Hlavní 137, 788 33 Hanušovice
Telefon: +420 583 285 615

Kancelář: Farní 14, 789 01 Zábřeh
+420 583 231 243

Kontaktní osoby:

Ing. Anna Bartošová – ředitelka MAS; manažerka pro realizaci SPL
Telefon: +420 724 573 013; mail: bartosova@hornipomoravi.eu

Ing. Petra Vojtková – manažerka pro realizaci SPL
Telefon: +420 602 832 880; mail: vojtkova@hornipomoravi.eu

Ing. Renata Baslerová – externí projektová manažerka; manažerka pro realizaci SPL
Telefon: +420 737 768 010; mail: baslerova@hornipomoravi.eu

Ing. Lenka Krobotová – externí projektová manažerka
Telefon: +420 736695544; mail: krobotova@hornipomoravi.eu

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

Co jsou preferenční kritéria a k čemu slouží

Preferenční kritéria jsou hodnotícím nástrojem, kterým Výběrová komise posoudí Vaši žádost. Míra naplnění preferenčních kritérií ve spojitosti s obsahem a zaměřením Vašeho projektu formuje výstupy. Hodnocení preferenčních kritérií následuje po kontrole úplnosti, administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti.

Program rozvoje venkova (PRV) má své vlastní cíle s celorepublikovým dopadem na rozvoj venkova. K jejich naplnění slouží jednotlivé osy a opatření tohoto programu. Jedním z nástrojů dosažení těchto cílů je tedy i Osa IV. – Program LEADER 2007 – 2013, jehož je Místní akční skupina součástí. Stejně tak i Místní akční skupina (dále MAS) má své vlastní specifitější cíle, které jsou ušité na míru potřebám našeho regionu, zároveň jsou ovšem v souladu s cíli PRV. MAS si tyto vlastní specifické cíle stanovila ve Strategickém plánu LEADER (dále jen SPL) „V harmonii s přírodou“. Také fiche mají své konkrétní cíle, které jsou jakýmsi dílčím rozpracováním cílů SPL „V harmonii s přírodou“. Celou tuto „soustavu“ si představíme jako pyramidu, kde odspodu široká paleta konkrétních cílů Fichí pomáhá naplnit specifické cíle SPL, ty pak přispívají k naplnění „nejvyšších“ a nejobecnějších cílů PRV, které jsou na vrcholu této pyramidy.

Aby bylo naplnění všech těchto cílů kontrolovatelné, měřitelné a porovnatelné, uvádí SPL a jednotlivé Fiche sady tzv. **monitorovacích indikátorů**, SPL pak také koncové hodnoty, jichž by měly indikátory po ukončení programu dosáhnout. MAS má tedy jasný zájem na co největším naplnění těchto monitorovacích indikátorů. Jelikož je toto naplnění realizováno právě podporou projektů koncových žadatelů, preferuje MAS takové projekty, které jí s naplněním indikátorů a tedy plněním svých cílů pomohou nejvíce.

Aby řídicí orgány PRV zvýšily MAS kám motivaci k naplnění daných cílů, používají v programu LEADER nástroj finanční motivace. Ten spočívá v tom, že od roku 2011 celých 30% finančních prostředků určených každý rok pro všechny MAS účastníků se LEADERu a jejich vybrané projekty, rozdělí právě podle plnění těchto monitorovacích indikátorů. Pro MAS i pro žadatele tak má naplnění indikátorů ještě jeden zásadní rozměr. Čím úspěšnější v naplnění indikátorů budeme, tím více prostředků na realizaci Programu LEADER během 5 let získáme a budeme moci na území Horního Pomoraví rozdělít.

Celý výše uvedený metodický postup vychází z pravidel Osy IV. LEADER PRV a je závazný pro všechny MAS účastníky se Programu LEADER 2007 – 2013.

Ze všech výše uvedených důvodů jsou proto v jednotlivých Fichích stanoveny tzv. preferenční kritéria, která pomohou seřadit podané žádosti dle toho, jak která žádost naplňuje cíle dané Fiche, SPL „V harmonii s přírodou“ i PRV.

Fiche č.2 Zakládání podniků a jejich rozvoj

Kritérium 1: Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa (60 bodů)

Škála	Uděluje se pouze 0 nebo 60 bodů
Základní definice	60 bodů získá projekt, který se zaváže k vytvoření 1 či více pracovních míst dle pravidel níže

Podrobnou a závaznou definici tohoto pracovního místa uvádí Příloha 6¹ Pravidel IV.1.2., žadatel se k naplnění kritéria zavazuje předem, dodržení závazku bude pravidelně kontrolováno.

Na tomto místě je potřeba upřesnit znění tohoto kritéria, které muselo být doslovně převzato z Pravidel MAS. Úvazek **menší než celý** se **nebude** hodnotit jako **vytvoření pracovního místa!** Slovo „každého“ v tomto případě neznámá, že by se bodový zisk násobil (za 1 pracovní místo 60 bodů, za 2 místa 120 bodů). Výkladové znění je: **60 bodů získá ten projekt, v rámci něhož dojde k vytvoření alespoň jednoho nového trvalého pracovního místa.**

Kritérium 2: Uplatňování inovačních přístupů (50 bodů) je rozděleno na 2 podkritéria

Kritérium 2a: Naplnění inovačních přístupů stanovených na Řádku 13.Fiche (30 bodů)

Škála	Uděluje se pouze 0 nebo 30 bodů
Základní definice	30 bodů získá projekt, který se zaváže k naplnění jednoho nebo více inovačních přístupů stanovených v Řádku 13.

Řádek 13. Fiche: Uplatnění inovačních přístupů

- Vznik nových živností, které se v obci nevyskytují; doplnění chybějících služeb pro místní obyvatelstvo
- Vznik a rozvoj živností s vazbou na místní produkci/služby
- Vytváření místního trhu
- Spolupráce výrobců s poskytovateli služeb
- Zkracování cesty produktu od výrobce ke spotřebiteli

Kritérium 2b: Uplatňování dalších inovačních přístupů (20 bodů)

Škála	Uděluje se pouze 0 nebo 20 bodů
Základní definice	20 bodů získá projekt dle toho, jaké další inovace ve svém projektu uplatní.

Pozn. Evropská komise používá následující definici inovace: Inovace je obnova a rozšíření škály výrobků a služeb a s nimi spojených trhů, vytvoření nových metod výroby, dodávek a distribuce, zavedení změn řízení, organizace práce, pracovních podmínek a kvalifikace pracovní síly.

Váš projekt může v předmětu a způsobu realizace uplatnit jakékoliv identifikovatelné a pro daný projekt skutečně přínosné inovační přístupy, byť nejsou přímo ve Fichi uvedeny. Inovace nesmí

1

http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefrd%2Fosa4%2F1%2F12%2F1191917071681.pdf

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

odporovat zásadám a pravidlům Programu LEADER a jejich využití musí být dostatečně popsáno v Osnově projektu.

Kritérium 3: Víceodvětvové navrhování a provádění projektu založené na součinnosti mezi subjekty a projekty různých odvětví místního hospodářství (10 bodů)

Škála	Uděluje se 0 až 10 bodů
Základní definice	Projekt získá po 5 bodech, dle toho, jak naplňuje níže uvedené skutečnosti (a,b)

Kritérium je zaměřeno na preferenci projektů, které během přípravy a realizace využívají přínosu spolupráce. Za naplnění každé následující skutečnosti tak získá projekt 5 bodů:

- předmět projektu umožní vznik/je součástí regionálního produkčního řetězce více subjektů, kde **žadatel zpracovává místní produkci**. Zpracováním se myslí taková úprava produkce, která v sobě nese přidanou hodnotu.
- předmět projektu umožní vznik/ je součástí regionálního produkčního řetězce více subjektů, kde je produkce žadatele dále v regionu zpracována. Zpracováním se myslí taková úprava produkce, která v sobě nese přidanou hodnotu.

Kritérium 4: Zaměření dopadu projektu na mladé lidi do 30 let (30 bodů)

Škála	Uděluje se pouze 0 nebo 30 bodů
Základní definice	30 bodů získá projekt, který má prokazatelně příznivý dopad na mladé lidi do 30 let

Body získá projekt, u kterého dojde k naplnění **kteréhokoliv** z následujících skutečností:

- do projektu jsou ve fázi přípravy či realizace zapojeni mladí lidé do 30 let ve vztahu k výstupu projektu
- výstupy projektu jsou zaměřeny na mladé lidi do 30 let a to i přeneseně
- mladí lidé do 30 let budou zapojeni do péče a údržby výstupu projektu

Kritérium 5: Zaměření dopadu projektu na ženy (30 bodů)

Škála	Uděluje se pouze 0 nebo 30 bodů
Základní definice	30 bodů získá projekt, který má prokazatelně příznivý dopad na ženy

Body získá projekt, u kterého dojde k naplnění **kteréhokoliv** z následujících skutečností:

- do projektu jsou ve fázi přípravy či realizace zapojeny ženy ve vztahu k výstupu projektu
- výstupy projektu jsou zaměřeny na ženy a to i přeneseně
- ženy budou zapojeny do péče a údržby výstupu projektu

Kritérium 6: Projekty se zkrácenou dobou realizace tzn. méně než 12 měsíců (10 bodů)

Toto kritérium je pro výzvy od roku 2010 nerelevantní.

Příloha 6: Výsledky hodnocení 3. výzvy

Výsledky hodnocení III.výzvy realizace Strategického plánu LEADER MAS Horní Pomoraví o.p.s. „V harmonii s přírodou“

Celkem bylo rozděleno přes 4 mil. Kč mezi 11 projektů ze 3 Fichí

Tab.č.1 Finanční alokace III.výzvy dle jednotlivých Fichí

Fiche č. 2	Zakládání podniků a jejich rozvoj	727 920,- Kč
Fiche č. 3	Atraktivní venkov	800 000,- Kč
Fiche č. 4	Moderní venkov - kvalitní občanské vybavení a služby	2 798 125,- Kč
	Celkem	4 326 045,- Kč

Tab.č.2 Seznam vybraných projektů a odsouhlasené dotace na projekt

Fiche č.	Název projektu	Žadatel	pořadí v rámci Fiche	celkové výdaje projektu	částka odsouhlasené dotace
2	Výroba, půjčovna a prodej nafukovacích člunů a raftů	PEMAHA, s.r.o.	1	500 000,00	300 000,00
2	Rozvoj specifické truhlářské výroby	Radek Mičík	2	218 200,00	130 920,00
2	Rekonstrukce a modernizace sklenářství	Martin Hoplíček	3	495 000,00	297 000,00
3	Rodinný penzion Stará škola Vysoké Žibřidovice	Stará škola Vysoké Žibřidovice s.r.o.	1	2 421 200,00	800 000,00
4	Dětský koutek Kopřivná	Obec Kopřivná	1	282 560,00	214 920,00
4	Rekonstrukce kulturního domu v Jedlí	Obec Jedlí	2	361 064,00	273 798,00
4	Plocha pro volnočasové aktivity v obci Malá Morava	Alienteam.cz - klub volného času, o.s.	3	223 000,00	200 700,00
4	Herní prvky do MŠ Malá Morava	Obec Malá Morava	4	282 000,00	229 500,00
4	Párty stan s vybavením pro spolkové aktivity SDH Bušín	Sbor dobrovolných hasičů Bušín	5	110 000,00	99 000,00
4	Revitalizace zázemí pro občerstvovací služby Katolického domu Zábřeh	Spolek Metoděj, o.s.	6	755 354,00	640 665,00
4	Vybudování SPOLKOVÉHO DOMU v Zábřehu	PATRIA MEA o.s.	7	2 000 000,00	1 139 542,00

Příloha 7: Příklad úspěšných projektů MAS Horní Pomoraví o. p. s.

Název projektu:	Traktor – nenahraditelný pomocník vesnice
Žadatel:	Obec Bohdíkov
Celkové náklady:	949 000,- Kč
Dotace LEADER ČR:	721 000,- Kč
Účel projektu:	Pořízení strojového vybavení – traktoru Zetor 8441.1 pro údržbu veřejných prostranství, zlepšení dopravní dostupnosti a zlepšení estetické úrovně obce. Uvedený stroj zajistí údržbu a úpravu veřejných prostranství i v těch nejméně dostupných oblastech, neboť je vybaven pohonem na všechna kola a umožňuje užití široké škály doplňků a přídatných zařízení na zimní a letní údržbu (např. čelní nakladač, kartáč na čištění komunikací, mulčovač, zařízení na sečení příkopů, radlice aj.).

Foto:

Název projektu:	Soubor vybavení pro vyjížďky na koních
Žadatel:	Milan Kreller
Celkové náklady:	120 000,- Kč
Dotace LEADER ČR:	57 000,- Kč
Účel projektu:	Pořízení vybavení pro vyjížďky na koních, které přispěje k rozvoji činnosti žadatele v oblasti agroturistiky a rozvoji nabídky v oblasti cestovního ruchu v regionu Horní Pomoraví.

Foto:

Název projektu:	Pořízení strojového vybavení pro údržbu areálu a soubor fotbalových branek
Žadatel:	TJ OLPA Jindřichov
Celkové náklady:	185 000,- Kč
Dotace LEADER ČR:	145 000,- Kč
Účel projektu:	Pořízení strojového vybavení – traktoru pro údržbu travnatých ploch areálu TJ OLPA Jindřichov, tj. fotbalového hřiště a jeho okolí. Traktor je také využitelný k zajištění dalších nezbytných služeb pro obyvatelstvo – údržba veřejné zeleně, údržba veřejných prostranství, které jsou součástí sportovního areálu.

Foto:

Příloha 8: Vyhodnocení nejlepších MAS v České republice za rok 2010

Seznam nejlepších deseti MAS (řazení dle abecedy):

Místní akční skupina	Kraj
Kyjovské Slovácko v pohybu	Jihomoravský kraj
MAS – Partnerství Moštěnka, o.s.	Olomoucký kraj
MAS Horní Pomoraví o.p.s.	Olomoucký kraj
MAS Moravský kras o.s.	Jihomoravský kraj
Občanské sdružení CHANCE IN NATURE	Jihočeský kraj
Občanské sdružení MAS KRAJINA SRDCE	Jihočeský kraj
Posázaví o.p.s.	Středočeský kraj
Region HANÁ, o.s.	Olomoucký kraj
Region Pošembeří o.p.s.	Středočeský kraj
Vyhlídky, o.s.	Středočeský kraj

Příloha 9: Ocenění MAS Horní Pomoraví o. p. s.

Příloha 10: Článek ze zpravodaje MAS Horní Pomoraví o. p. s.

Evropské MAS se setkaly v Bruselu

Téměř dvacet místních akčních skupin (MAS) z ČR se zúčastnilo mezinárodního setkání MAS členských zemí Evropské unie v Bruselu ve dnech 19. až 20. ledna. Setkání se uskutečnilo pod názvem „LEADER jako hnací stroj pro venkovskou Evropu“.

LEADER je programem Evropské unie, který se snaží o propojení aktivit pro rozvoj ekonomiky venkova. Cílem toho setkání bylo povzbudit program LEADER v jednotlivých členských zemích a zvýšit povědomí o jeho strategické úloze pro rozvoj venkova. Důraz byl kladen především na metodu LEADER, která propojuje lidi žijící na venkově a jejich aktivity a umožňuje vytváření a naplňování vlastních rozvojových strategií.

Na programu nechyběla témata jako inovace, spolupráce na venkově – projekty zahrnující různé skupiny obyvatel venkova, motivování lidí k aktivitě v rámci místních akčních skupin, realizace a vyhodnocování plnění místních strategií. Setkání tohoto typu představují také příležitost pro hledání partnerů pro mezinárodní projekty.

Za MAS Horní Pomoraví o. p. s. se setkání zúčastnil také předseda správní rady František Winter. „Setkání bylo přínosné pro nové MAS, ale také pro MAS s historií. Třeba nás inspirovalo téma vyhodnocování místních strategií a zvyšování kvality managementu. Musíme klást daleko větší důraz na naplňování stanovených kritérií a pohlížení na rozvoj regionu z dlouhodobého hlediska. MAS přece není jen agentura na dotační peníze,“ uvedl Winter a dodal: „Na jednáních jsme byly také ujišťovány o důležitosti programu LEADER a práce místních akčních skupin a snaze zachovat a dokonce i rozšiřovat tento způsob dotační politiky v následném programovacím období.“

Příloha 11: Výsledky dotazníkového šetření v tabulkách

Tabulka 1: Rozdělení respondentů podle oblasti podnikání

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Zemědělství	17	100	0	0	17	40,48
Průmysl	0	0	4	16	4	9,52
Služby	0	0	15	60	15	35,71
Jiné	0	0	6	24	6	14,29
Celkem	17	100	25	100	42	100

Tabulka 2: Rozdělení respondentů podle právní formy podnikání

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Soukromá osoba	12	70,59	17	68	29	69,05
Právnícká osoba	5	29,41	8	32	13	30,95
Neziskové sdružení	0	0	0	0	0	0,00
Celkem	17	100	25	100	42	100

Tabulka 3: Počet zaměstnaných respondenty

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
0	10	58,82	4	16	14	33,33
1 - 5	3	17,66	14	56	17	40,48
6 - 15	1	5,88	3	12	4	9,52
16 - 30	1	5,88	1	4	2	4,76
31 a více	2	11,76	3	12	5	11,90
Celkem	17	100	25	100	42	100

Tabulka 4: Zajímali jste se o možnost získání dotací z Evropské unie?

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Ano	12	70,59	13	52	25	59,52
Ne	5	29,41	12	48	17	40,48
Celkem	17	100	25	100	42	100

Tabulka 5: Získání první informace o možnosti získání dotace z Evropské unie proběhlo ze zdroje ...

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Agentura	4	23,53	5	20	9	21,43
Nezisková organizace	2	11,76	1	4	3	7,14
Zájmové sdružení	1	5,88	0	0	1	2,38
Masmedia	3	17,65	9	36	12	28,57
Internet	5	29,41	10	40	15	35,71
Jiné	2	11,76	0	0	2	4,76
Celkem	17	100	25	100	42	100

Tabulka 6: Zpracovávali jste projekt na získání dotace z Evropské unie?

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Ano	11	64,71	7	28	18	42,86
Ne	6	35,29	18	72	24	57,14
Celkem	17	100	25	100	42	100

Tabulka 7: Určení, kdo zpracovával projekt

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Agentura	2	18,18	4	57,14	6	33,33
Jiná SO nebo PO	4	36,36	2	28,57	6	33,33
Vlastní práce	5	45,45	1	14,29	6	33,33
Jiné	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Celkem	11	100	7	100	18	100

Tabulka 8: Byl Váš projekt úspěšně schválen?

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Ano	8	72,73	6	85,71	14	77,78
Ne	3	27,27	0	0,00	3	16,67
Ještě nevím	0	0,00	1	14,29	1	5,56
Celkem	11	100	7	100	18	100

Tabulka 9: Vymezení účelu dotace

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Rekonstrukce pracoviště	1	9,09	1	14,29	2	11,11
Modernizace pracoviště	5	45,45	3	42,86	8	44,44
Vybudování haly	1	9,09	1	14,29	2	11,11
Rozvoj vzdělávání	1	9,09	0	0,00	1	5,56
Jiné	3	27,27	2	28,57	5	27,78
Celkem	11	100	7	100	18	100

Tabulka 10: Pomohla Vám získaná dotace v rozvoji Vašeho podnikání?

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Určitě ano	5	55,56	4	57,14	9	56,25
Spíše ano	3	33,33	2	28,57	5	31,25
Beze změny	0	0,00	1	14,29	1	6,25
Spíše ne	1	11,11	0	0,00	1	6,25
Celkem	9	100	7	100	16	100

Tabulka 11: Vyjádření, zda respondenti plánují podání dalšího projektu

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Ano	8	72,73	5	71,43	13	72,22
Ne	1	9,09	1	14,29	2	11,11
Ještě nejsem rozhodnut	2	18,18	1	14,29	3	16,67
Celkem	11	100	7	100	18	100

Tabulka 12: Určení, zda respondenti doporučili možnost čerpání prostředků z Evropské unie i jiným subjektům

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Ano	8	72,73	6	85,71	14	77,78
Ne	3	27,27	1	14,29	4	22,22
Celkem	11	100	7	100	18	100

Tabulka 13: Jak respondenti ohodnotili spokojenost s komunikací při podání žádosti o dotaci z Evropské unie? (1= vynikající, 2= dobré, 3= uspokojivé, 4= nespokojenost)

Zemědělci	MSP	Celkem
2,73	2,57	2,67

Tabulka 14: Odpověď, zda jsou respondenti členy místní akční skupiny

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Ano	7	41,18	5	20,00	12	28,57
Ne	10	58,82	20	80,00	30	71,43
Celkem	17	100	25	100	42	100

Tabulka 15: Vymezení pojmu místní akční skupina

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
1.	0	0,00	0	0	0	0,00
2.	0	0,00	0	0	0	0,00
3.	12	70,59	12	48	24	57,14
4.	3	17,65	7	28	10	23,81
5.	2	11,76	6	24	8	19,05
Celkem	17	100	25	100	42	100

Tabulka 16: Kdo může být zapojen do činnosti místních akčních skupin? (možnost více odpovědí)

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Občané	9	52,94	13	52,00	22	52,38
Podniky	15	88,24	18	72,00	33	78,57
Obce	15	88,24	20	80,00	35	83,33
Neziskové organizace	15	88,24	16	64,00	31	73,81
Nevím	2	11,76	5	20,00	7	16,67
Celkem	56	329,41	72	288	128	304,76

Tabulka 17: Určení, zda působí nějaká místní akční skupina v okolí respondentů

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Ano	14	82,35	23	92	37	88,10
Ne	3	17,65	2	8	5	11,90
Celkem	17	100	25	100	42	100

Tabulka 18: Myslíte si, že je činnost místní akční skupiny prospěšná?

Možnosti	Zemědělci		MSP		Celkem	
	AČ	RČ	AČ	RČ	AČ	RČ
Ano	16	94,12	21	84	37	88,10
Ne	1	5,88	4	16	5	11,90
Celkem	17	100	25	100	42	100